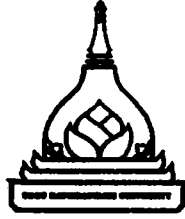

มธ
๕
๑๕๕
๑๑
๑๑๗๖๖ น

ศปวิ ๓๑-๑๑๑๑

๑๑๑๖๗

รายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

The Guidelines to Develop the Tourism Graduate Study of
Ubon Ratchathani University

ชื่อผู้วิจัย

นายบุญยสถุษฐ์ อเนกสุข

นางสาวพัชรี ธาณี

นายปวิรรต สมนึก

นายสุภภัทร ศรีจงแสง

นางสาวนวิทา พลทอม

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ประจำปีงบประมาณ 2554

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2) เพื่อจำแนกและเปรียบเทียบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทยตลอด 1 ปีที่ผ่านมา 3) เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 4) เพื่อเสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เหมาะสม และ 5) เพื่อเสนอแนวทางการการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 67.5) รองลงมาคือปริญญาเอก (ร้อยละ 12.5) และอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชา เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว (ร้อยละ 48.0) รองลงมาคือกลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว (ร้อยละ 39.3) และกลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก (ร้อยละ 34.0) ตามลำดับ 2) จำนวนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทยได้แก่หลักสูตรระดับปริญญาเอก 9 หลักสูตร และหลักสูตรระดับปริญญาโท 17 หลักสูตร 3) จุดเด่นของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้แก่ ด้านที่ตั้ง ชื่อเสียงของหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร จุดอ่อนคือการไม่สามารถเปิดหลักสูตรด้านการโรงแรมควบคู่ไปได้ การใช้งบประมาณสูง และการสร้างภาพลักษณ์ โอกาสคือการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก นโยบายการสนับสนุนของรัฐบาล และการทำงานภายหลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตลอดจนอุปสรรคคือการขาดความเข้มแข็งในการแข่งขัน 4) เค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประกอบด้วยปรัชญาของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ชื่อปริญญาของหลักสูตร ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตร เนื้อหาในหลักสูตร งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล และ 5) แนวทางการการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายได้แก่ 5.1) กลุ่มเป้าหมายข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมหาแหล่งทุนการศึกษาและควรนำเสนอหลักสูตรที่สร้างความเข้าใจต่อผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานของกลุ่มเป้าหมาย 5.2) กลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และการโรงแรม ควรนำเสนอในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาตลอดจนกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนเป็นหลัก 5.3) กลุ่มเป้าหมายศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ควรใช้การนำเสนอในลักษณะของเครือข่ายศิษย์เก่าหรือศิษย์เก่าสัมพันธ์ และ 5.4) กลุ่มเป้าหมายนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรนำเสนอโอกาสของผู้เรียนต่อการทำงานหรือศึกษาต่อต่างประเทศในอนาคต

Abstract

This research is to 1) investigate the demand level of the people who involve in a studying in the graduate school in Ubon Ratchathani University, 2) generate and compare the graduate programs in tourism field in Thailand throughout a year ago, 3) analyze a strength, weakness, opportunity, and threat of the graduate programs in tourism in Ubon Ratchathani University, 4) present the outline of graduate programs in tourism in Ubon Ratchathani University, and 5) present the guidelines to promote the people who are interested in studying in the graduate programs in tourism in Ubon Ratchathani University. This research is qualitative and quantitative research.

The results of the research find that 1) 67.5 percentages of the target groups are the people who are interested in and studying in the master degree and 12.5 percentages are the people who graduated in doctoral degree. They suggest that this program should include the economic and business administration course in the curriculum with 48.0 percentages while 39.3 percentages of the target group suggest the program to have tourism planning and development course and 34.0 percentages are hotel and accommodation course. 2) There are 9 curriculums of doctoral degree and 17 curriculums of master degree in tourism for the graduate program in Thailand. 3) The strengths of the Faculty of Liberal Arts are their location, program reputation, and program lecturers. Their weaknesses are shown that this program cannot operate together with the course of hotel, high budget for operation, and their image. Their opportunities are the increasing of market segmentation, the attention of the outside institutions, government promotion policy on tourism education, and working opportunities after opening the Asian Economic Community (AEC). Their threats are the weakness in competitive. 4) The curriculum outline of graduate program comprises of program philosophy, objective, name of degree, name of major, thesis requirement, total credit, Curriculum and Instruction, and examination. 5) the guidelines to promote the tourism program are 5.1) the target groups such as government officers and state enterprise officers in tourism should concern about the source of scholarship fund and promote this program to the administrator and the head of the target groups. 5.2) The target groups who works in the tourism and hotel business should focus on the achievements of the study and instruction activities. 5.3) the target groups who are the alumnus should promote through the alumni networks and) 5.4) this program can be promoted to the target groups who are the students in the bachelor degree by presented the opportunities in working or studying aboard in the future.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานที่คณะผู้วิจัยได้จัดทำร่วมกันเพื่อมอบแด่หลักสูตรการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการหลอมรวมทัศนคติและปณิธานการจัดการเรียนการสอนและความสามัคคีของสมาชิกในหลักสูตรร่วมกัน

ขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และได้สนับสนุนงบประมาณการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่เป็นส่วนสำคัญผลักดันให้การดำเนินงานไปด้วยดี กับทั้งขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่ อาจารย์อรุณีย์ทอง จากคณะศิลปศาสตร์ และอาจารย์บรรทม สุระพร จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ขอขอบคุณนักศึกษาหลักสูตรการท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์

งานวิจัยนี้จะไม่อาจสำเร็จได้ หากขาด "หัวใจ" ของคณะผู้วิจัยทุกท่าน

ความดีของงานวิจัยนี้ ขอมอบแด่หลักสูตรการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้เป็นที่รักของทุกคน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นต้นแบบของการวิจัยเพื่อจัดทำหลักสูตรต่างๆ ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีแห่งนี้ต่อไป

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 คำสำคัญ	2
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.6 ขอบเขตการวิจัย	3
1.7 ขั้นตอนการทำวิจัย	5
1.8 ระเบียบวิธีวิจัย	5
	6
บทที่ 2 แนวคิดที่ใช้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	
2.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร	9
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	11
บทที่ 3 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และข้อมูลหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในสาขาการท่องเที่ยว	
3.1 ความต้องการของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว	18
3.2 ความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม	18
3.3 ความต้องการของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	27
3.4 ความต้องการของกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย	37
3.5 ความต้องการของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	46
3.6 ผลรวมความต้องการของทุกกลุ่ม	56
3.7 ข้อมูลหลักสูตรบัณฑิตศึกษาสาขาการท่องเที่ยวในประเทศไทย	63
	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลการวิจัย	77
4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	77
4.2 วิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอก	80
4.3 เค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	84
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
5.1 สรุปผลการศึกษา	89
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	97
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	100
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	102
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	105
ประวัติผู้วิจัย	126

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย .

**หน้า
4**

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว	18
ตารางที่ 2 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว	21
ตารางที่ 3 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว	24
ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม	27
ตารางที่ 5 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม	30
ตารางที่ 6 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม	34
ตารางที่ 7 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	37
ตารางที่ 8 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	39
ตารางที่ 9 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	43
ตารางที่ 10 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย	47
ตารางที่ 11 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย	49
ตารางที่ 12 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย	53
ตารางที่ 13 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	56
ตารางที่ 14 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	58
ตารางที่ 15 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	61
ตารางที่ 16 ข้อมูลส่วนบุคคลของทุกกลุ่ม	63
ตารางที่ 17 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของทุกกลุ่ม	66
ตารางที่ 18 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของทุกกลุ่ม	70
ตารางที่ 19 หลักสูตรระดับปริญญาเอกสาขาการท่องเที่ยวในประเทศไทย	72
ตารางที่ 20 หลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาการท่องเที่ยวของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	74
ตารางที่ 21 หลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาการท่องเที่ยวของกลุ่มมหาวิทยาลัยรัฐ	75
ตารางที่ 22 จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์	81

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 23 จำนวนอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ	หน้า
ตารางที่ 24 เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค	81
ตารางที่ 25 ค่าโครงสร้างสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว	83
	87

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 วงกลมเศรษฐกิจ

หน้า

ภาพประกอบ 2 จังหวัดอุบลราชธานีกับการเชื่อมต่อประเทศเพื่อนบ้าน

78

80

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

การท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมา ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่าในช่วงครึ่งปีแรก ของปี พ.ศ. 2553 มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยจำนวน 7.5 ล้านคน โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.7 อีกทั้งยังมีการพยากรณ์แนวโน้มการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2554 ว่ามีโอกาสขยายตัว ถึงร้อยละ 6 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553: เว็บไซต์)

การขยายตัวดังกล่าว ส่งผลให้กระแสการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ไม่เพียงแต่ระดับปริญญาตรีซึ่งข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในปี พ.ศ. 2547 ระบุว่า มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในสาขาการจัดการการท่องเที่ยวจำนวน 4 สถาบัน การเดินทางและการท่องเที่ยว 1 สถาบัน การท่องเที่ยว 4 สถาบัน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการจัดการภาคบริการ 1 สถาบัน การท่องเที่ยวและการโรงแรม 1 สถาบัน การบริหารอุตสาหกรรมเดินทาง 1 สถาบัน การบริหารอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 1 สถาบัน การโรงแรมและการท่องเที่ยว 1 สถาบัน พัฒนาการท่องเที่ยว 1 สถาบัน และสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2547: 345-372) แต่ยังคงส่งผลให้มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาการท่องเที่ยว และปริญญาโทในสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยว และสาขาอุทยานและนันทนาการจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในปีเดียวกันอีกเป็นจำนวนมาก (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2547: 369-394) มีพิกที่จะกล่าวถึงสาขาวิชาอื่นที่สามารถทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้เช่น การพัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ สังคมวิทยา ฯลฯ อันสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า การขยายตัวในการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศนั่นเอง

ขณะเดียวกัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีซึ่งเห็นความสำคัญจากการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยว กระทั่งจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ประกอบกับในรอบทศวรรษที่ผ่านมาหน่วยงานรัฐที่มีบทบาทในการวิจัยและพัฒนา เช่น สำนักงานคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการวิจัย ตลอดจนกระทรวงการต่างประเทศให้ความสำคัญกับการขยายตัวทางการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในฐานะประตูสู่ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและตามเงื่อนไขของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) มากขึ้น เห็นได้จาก การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการวิจัยด้านการท่องเที่ยวเป็นจำนวนนับล้านบาท ขณะที่ในภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างเองกลับไม่มีสถาบันอุดมศึกษาใดที่จัดการเรียนการสอนในสาขาการท่องเที่ยวในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก เพื่อสนับสนุนงานวิจัย

ด้านวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวเลย คงมีแต่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนครและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเท่านั้นที่จัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม ตลอดจนปริญญาเอกในสาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ตามลำดับ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเล็งเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและสร้างความเชี่ยวชาญและกลุ่มลึกด้านวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นสหวิทยาการ จึงได้อนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อจำแนกและเปรียบเทียบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทย ตลอด 1 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2553-2554)

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.2.4 เพื่อเสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เหมาะสม

1.2.5 เพื่อเสนอแนวทางการการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 สามารถทราบระดับความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.3.2 สามารถจำแนกและเปรียบเทียบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทย ตลอด 1 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2553-2554)

1.3.3 สามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.3.4 สามารถเป็นข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เหมาะสม

1.3.5 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีแนวทางการการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว

1.3.6 เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชานวัตกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

1.4 คำสำคัญ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตร (The Guidelines to Curriculum Development) หมายถึง แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรทั้งวัตถุประสงค์และขอบเขตของหลักสูตร การออกแบบหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร

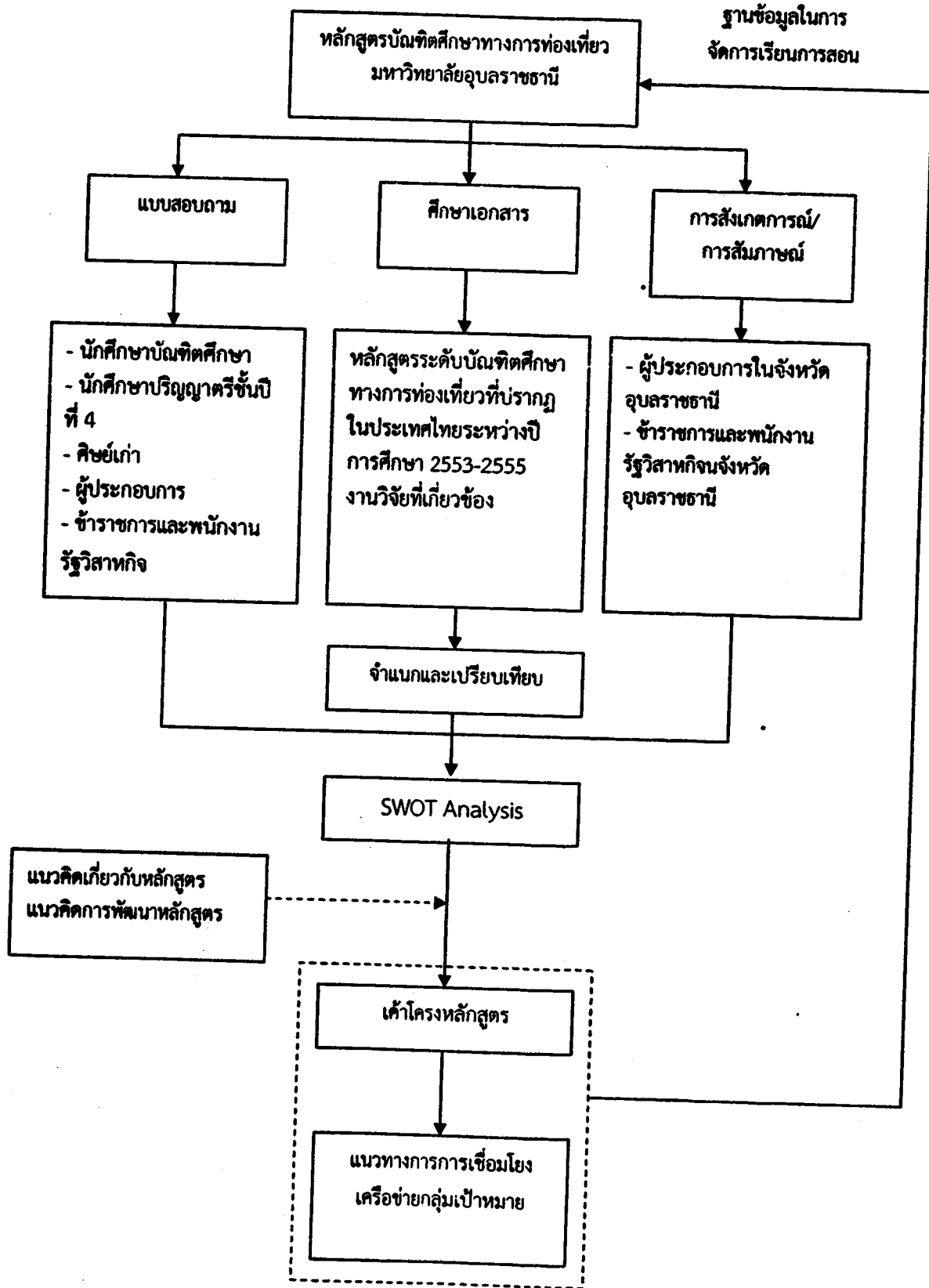
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา (Graduate Studies Program) หมายถึง หลักสูตรการศึกษาหลังระดับปริญญาตรี ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง และหลักสูตรระดับปริญญาเอก

หลักสูตรการท่องเที่ยว (Tourism Program) หมายถึง หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการรวบรวมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตลอดจนการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว โดยข้อมูลจากแบบสอบถามจะทำให้ทราบถึงความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ความต้องการในโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา และรายวิชาที่สอน ความต้องการในรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน ความต้องการในสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ความคาดหวังต่อความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.2 ขณะที่ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบหลักสูตรเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.1 และข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.2 .

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือการวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอก (SWOT Analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.2 พร้อมทั้งวิเคราะห์ผ่านแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.3 และ 1.2.4 และเป็นฐานข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาต่อไป ทั้งนี้อาจพิจารณาได้จากแผนภูมิ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตในการวิจัย ได้แก่

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้มีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นต่างๆ กล่าวคือ

1) ระดับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2) การจำแนกและเปรียบเทียบเนื้อหาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทยตลอด 1 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2553-2554) ในประเด็นชื่อปริญญาของหลักสูตร ปริญญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร เนื้อหารายวิชาที่มีในหลักสูตร รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร รูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอน คุณวุฒิของอาจารย์ประจำหลักสูตร และการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร

3) วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผ่านการตีความข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ อันจะนำไปสู่การพิจารณาแนวโน้มในการบริหารจัดการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวในอนาคต

4) เสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีความเหมาะสมและควรดำเนินการในช่วงปีการศึกษา 2555 ภายใต้บริบทการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนปรัชญามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีและวิสัยทัศน์คณะศิลปศาสตร์ ผ่านการพิจารณาข้อมูลจากข้อ 1) และ 2)

5) เสนอแนะแนวทางการการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาสู่การเป็นหลักสูตรที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ต่อไปในอนาคต

1.6.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

งานวิจัยนี้มีพื้นที่วิจัยที่ไม่ใช่พื้นที่ทางกายภาพ (Physical Place) แต่เป็นพื้นที่ความรู้ (Knowledge Space) ได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่ปรากฏในประเทศไทย และเป็นหลักสูตรไทยในช่วงปีการศึกษา 2553-2554 เป็นปัจจุบันตามฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.7 ขั้นตอนการทำวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย จำนวน 12 เดือน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งข้อมูลแบบสอบถาม ข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย

2) ขั้นตอนจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการจำแนกและเปรียบเทียบหลักสูตร ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูล SWOT Analysis และเสนอร่างเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาและแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อ

3) ขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มงานวิจัย เพื่อจัดทำรูปเล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

1.8 ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยควบคู่กันระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งเชิงกว้างและลึกในการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักสูตรอย่างรอบด้าน ทั้งนี้พิจารณาจาก

1.8.1 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถาม เพื่อสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย

2) นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3) ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

4) ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทย

5) ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย

ทั้งนี้การแจกแบบสอบถามจะนำไปสู่การนำเสนอข้อมูลในประเด็นดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

- ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- ระดับความต้องการในโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา และรายวิชาที่สอน
- ระดับความต้องการในรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน
- ระดับความต้องการในสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน
- ระดับความคาดหวังต่อความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน
- ระดับความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆต่อการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยจะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Cooper and Schindler, 2006: 424) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การคำนวณของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากจำนวนประชากรทั้งหมด มากกว่า 100,000 คนขึ้นไป ซึ่งสามารถกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนทั้งหมด 400 คน

คณะผู้วิจัยจะใช้สถิติพรรณนา ในการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows) ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลข

คณิต และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยระดับการแปลผลจากแบบสอบถามจะใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบ Likert ซึ่งจะแบ่งมาตราส่วนออกเป็น 5 ลำดับ คือ

มาตราส่วน	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ในการวิเคราะห์ระดับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จะใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามดังนี้

1. ความเที่ยงตรง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้ให้นักวิชาการพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

2. ความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามที่ Nunnally(1978) ได้เสนอแนะเป็นเกณฑ์การยอมรับไว้ดังนี้

ค่า Alpha Coefficient มากกว่าและเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory research) จึงจะสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง

1.8.2 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วยเครื่องมือดังต่อไปนี้

1) การศึกษาเอกสาร การศึกษาเอกสาร ได้แก่การศึกษาเอกสารขั้นต้น และชั้นรอง ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่ปรากฏในประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2553-2555 ซึ่งเป็นปีปัจจุบันตามฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบในประเด็นดังต่อไปนี้

- ชื่อปริญญาของหลักสูตร
- ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตร
- งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา
- หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

2) การสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย

- ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี
- ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี

การสัมภาษณ์ข้างต้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะสามารถความเชื่อมโยงหลักสูตรกับความต้องการหลักสูตรของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่น ทั้งบริบททางเศรษฐกิจ ปรัชญาของหลักสูตรที่ควรจะเป็น ตลอดจนทักษะที่คนในท้องถิ่นต้องการพัฒนาให้สูงขึ้น เพื่อให้หลักสูตรที่จะเกิดขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของภาคการท่องเที่ยวทั้งในระดับนโยบายและการดำเนินธุรกิจของจังหวัดอุบลราชธานี ภูมิภาคอีสานใต้ และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงให้มากที่สุด

อย่างไรก็ดี ข้อมูลที่ได้จากระเบียบวิธีวิจัยข้างต้น จะนำมาตรวจสอบความถูกต้องด้วยเครื่องมือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยพิจารณาระยะเวลาที่เก็บข้อมูล สถานที่ที่เก็บข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลที่แตกต่างกัน (สมิทร สุวรรณ, 2548:3)

ข้อมูลผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว จะนำมาวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือดังนี้

1) การพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล พร้อมทั้งบรรยายให้เห็นเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เหมาะสม ตลอดจนแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว

2) การวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอก) เพื่อวิเคราะห์เข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว

บทที่ 2

แนวคิดที่ใช้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2 เป็นการกล่าวถึงแนวคิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ยังเป็นการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลให้เห็นแนวทางการวิจัยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ตลอดจนการสร้างแนวทางการวิจัยใหม่เพื่อให้งานวิจัยนี้มีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น ทั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 1) ได้แบ่งกลุ่มความหมายของของคำว่าหลักสูตรประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ

- 1) กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่คาดหวัง ให้ความหมายว่าหลักสูตรคือวิชาและเนื้อหาวิชาในลักษณะโปรแกรมการศึกษา เอกสาร กระทั่งหมายถึงหลักสูตรแม่บท
- 2) กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือประสบการณ์
- 3) กลุ่มที่มองหลักสูตรครอบคลุมทั้งสองกลุ่มที่กล่าวมาจากความหมายดังกล่าวข้างต้น จึงอาจสรุปได้ว่าหลักสูตรจึงหมายถึงกลุ่มรายวิชาหรือแผน ที่ได้ออกแบบจัดทำขึ้นอย่างมีระบบเพื่อแสดงจุดหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรม และมวลงประสบการณ์ ที่จัดเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมาย มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้

ขณะเดียวกัน ทาบา (สังัด อุทรานันท์, 2532 : 236-241 ; อ้างอิงมาจาก Tabá. 1962 : 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่าจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ 3 ส่วน ได้แก่

1) จุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใด โดยจุดมุ่งหมายทั่วไปจะกล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ และเป็นปรัชญา เน้นที่ค่านิยมมากกว่าการเน้นทางด้านจิตวิทยา หรือด้านการเรียนการสอน ขณะที่จุดมุ่งหมายเฉพาะจะเน้นที่การประยุกต์ใช้ มากกว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้ในส่วนที่เป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชา

2) เนื้อหาสาระและประสบการณ์เรียนรู้ จะเป็นสื่อกลาง (Means) ที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้เนื้อหาสาระที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาจแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ข้อเท็จจริง ความรู้ธรรมดาความคิดรวบยอดและหลักการ การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ เจตคติและค่านิยม ทักษะทางกาย

3) การประเมินผล เป็นการเสนอแนะแนวทางการดำเนินการวัดและประเมินผลที่มีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับหลักสูตรนั้น ๆ เปรียบเสมือนเป็นการกำหนดเครื่องมือในการควบคุมการใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดนี้เพื่อจำแนกและเปรียบเทียบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทยตลอด 1 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2553-2554)

2.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือที่ทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา ตรวจสอบหลักการและเหตุผลของผู้อื่น ตลอดจนพัฒนาแนวคิดขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ต่างๆ ทางการศึกษา (Tyler. 1969 : unpagged) ทั้งนี้หลักในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (Saylor and Alexander. 1974 : 21-26)

1) การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และขอบเขต ซึ่งมีเป้าหมาย 4 ประการ คือ ประสพการณ์ เรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาการของบุคคล ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้และความชำนาญ เฉพาะด้าน

2) การออกแบบหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลจากส่วนแรกการนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) โดยผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนหลักสูตรในส่วนของ การเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้สามารถเลือกวิธีสอนที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนได้

3) การใช้หลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่ได้ออกแบบไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยการตัดสินใจของครูผู้สอน เพื่อศึกษาการนำไปปฏิบัติจริงของหลักสูตรที่สร้างไว้

4) การประเมินผลหลักสูตร โดยมีจุดเน้น 2 ประการคือ การประเมินผลรวมของการใช้หลักสูตร ทั้งโรงเรียน ในแต่ละส่วนการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

ทั้งนี้ วิชัย ดิสสระ (2535 . 44-45) ได้อธิบายถึงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรจากการพิจารณา ประเด็นสำคัญต่างๆ ได้แก่

1) ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการติดตามและประเมินผลหลักสูตร

2) ปรัชญาการศึกษา ซึ่งหมายถึงความเชื่อหรือเหตุผลในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมและความต้องการของสังคม

3) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงจากปรัชญาการศึกษา เช่น แนวทางการจัดการเรียนการสอน การ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามที่ปรัชญาการศึกษาต้องการ

4) สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงโดยตลอด ทั้งนี้ยังหมายรวมถึง ประเด็นการปกครอง ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อีกด้วย

ทั้งนี้ นอกจากประเด็นต่างๆ ข้างต้นแล้ว วิชัย ดิสสระ (2535 . 39-40) ยังได้เสนอประเด็นควร พิจารณาประกอบการพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านการรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการและสื่อมวลชนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ ควรมีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงให้มีความ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอีกด้วย

แนวคิดนี้ ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในประเด็นการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการพิจารณาเงื่อนไขปัจจัยต่างๆ เพื่อนำมาเสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีความ เหมาะสมและควรดำเนินการในช่วงปีการศึกษา 2555 โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ตลอดจนจากวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตรเป็นหลัก

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่างานวิจัยในลักษณะการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว ยังไม่มีการวิจัยใดที่ตรงประเด็นดังกล่าว แต่มีประเด็นที่ใกล้เคียงกันโดยอาจรวบรวมได้ดังนี้

2.3.1 ประเด็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

วรลักษณ์ เศรษฐเสถียร (2545) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ผลการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตร ได้แก่การปรับปรุงหลักสูตรและการเสนอเปิดหลักสูตรใหม่และศึกษาบทบาทหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาจากข้อมูลหลักสูตรที่เปิดสอนจำนวน 179 หลักสูตร หลักสูตรที่บรรจุในแผนการศึกษา 9 จำนวน 65 หลักสูตร และหลักสูตรนอกแผนการศึกษา 9 จำนวน 61 หลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ฐานข้อมูลหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย กองแผนงาน และรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามและยืนยันข้อมูลสถานการณ์การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรจากสาขาวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาระหว่าง พ.ศ. 2545 - 2549 จำนวน 304 ชุด วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสัดส่วนของหลักสูตรที่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงตามข้อกำหนดสูงถึง ร้อยละ 62.57 ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่อยู่ในช่วงเวลา 1 - 5 ปี และ 6 - 10 ปี โดยผู้รับผิดชอบแต่ละหลักสูตรทราบหลักเกณฑ์ในการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดีและมีการกำหนดแผนในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างชัดเจน และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในแผนการศึกษา 9 นี้ ทั้งนี้ปัญหาอุปสรรคที่ผู้รับผิดชอบเห็นว่า มีผลต่อการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของกฎระเบียบ ข้อบังคับ การมีขั้นตอนการดำเนินการที่ยุ่งยากซับซ้อนมีมากเกินไป ปัญหาผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่ค่อยมีเวลาและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เป็นต้น

2) การเสนอหลักสูตรใหม่ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 ระหว่าง พ.ศ. 2545 - 2547 คำนึงชีวิตความสำเร็จของการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ ตามเวลาที่ครบกำหนดแผนและมีการอนุมัติหลักสูตร ร้อยละ 21.57 หลักสูตรที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ร้อยละ 27.45 หลักสูตรที่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ร้อยละ 25.49 ดังนั้นจึงมีการปรับแผน อัตราการยกเลิกหลักสูตรจะสูงเช่นกัน คือ ร้อยละ 25.49 ดังนั้น จึงมีการปรับแผนหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด กลไกการพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาล และความพร้อมของสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องเวลาในการดำเนินการเสนอหลักสูตร ซึ่งปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งปัจจัยที่สามารถควบคุมได้และควบคุมไม่ได้

3) บัณฑิตวิทยาลัย ควรมีการปรับเปลี่ยนบทบาทการทำงานโดยเน้นการทำงานเชิงกลยุทธ์ ศึกษาวิเคราะห์หาแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญงานพัฒนาหลักสูตร อันเนื่องจากภาวะการณ์

แข่งขันในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศอยู่ในอัตราที่สูง อีกทั้งรัฐบาลมีนโยบายการเปิดเสรีทางการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรควรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างมีมาตรฐาน เพื่อพัฒนาการดำเนินสู่ระดับสากลได้

ขณะที่สายสิน เสวกวรรณ (2547) ได้วิจัยเรื่องการประเมินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ใน 3 ปัจจัย คือ ความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานและความเหมาะสมของผลผลิต และหาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในการประเมินครั้งนี้ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา จำนวน 8 คน คณะอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา จำนวน 5 คน บุคลากรในสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 6 คน อาจารย์ผู้สอน 15 คน ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ จำนวน 20 คน มหาบัณฑิต จำนวน 39 คน นักศึกษาระดับปริญญาโทรุ่น 2 จำนวน 49 คน นักศึกษาระดับปริญญาโทรุ่น 3 จำนวน 61 คน และเพื่อนร่วมงานของมหาบัณฑิตจำนวน 39 คน เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการหาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต ดำเนินการโดยการนำเสนอผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบแล้วแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาแนวทางพัฒนา ทั้งนี้ผลการประเมินพบว่า

1) ความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านบุคลากรในสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย ด้านหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ ด้านแหล่งค้นคว้า และด้านการวางแผน ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2) ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ ด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดทำวิทยานิพนธ์ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านปัญหาและอุปสรรค ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนที่เป็นปัญหารองลงมาได้แก่ สำนักวิทยบริการมีตำราและวารสารต่างประเทศด้วย

3) ความเหมาะสมของผลผลิตของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ คุณภาพของมหาบัณฑิต ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา ค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอ ด้านความเป็นผู้นำทางสังคมในท้องถิ่น และผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ด้านความเป็นผู้ทำงานโดยมุ่งถึงความสำเร็จ และคุณภาพของงานเป็นสำคัญ พบว่า เพื่อนร่วมงานของมหาบัณฑิต และมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านสามารถทำวิจัย ใช้ผลการวิจัยการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า เพื่อนร่วมงานของมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณเองมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก

4) แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ได้แก่ ควรกำหนดจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษาให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ อาจารย์ ห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ ควรมีการสนับสนุนอาจารย์และพัฒนาบุคลากรในสถาบันให้มีศักยภาพในการสอนและการวิจัย รวมทั้งให้มีจำนวนเพียงพอ ควรพัฒนาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้มีความพร้อมเพิ่มมากขึ้น พัฒนาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้มีมาตรฐานเดียวกัน อาจารย์ผู้สอน ควรมีกลยุทธ์ เทคนิคและกระบวนการในการสร้างบรรยากาศด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นในผู้สอนตระหนักว่าให้ทุกวิชา ควรเชื่อมโยงไปสู่หัวข้อการวิจัยได้ เพื่อให้นักศึกษาเห็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์เร็วขึ้น

สุมาลี เพชรศิริและคณะ (2554) วิจัยเรื่องการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศึกษาคุณภาพของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถวิชาชีพครู การปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กลุ่มละ 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ เต็มข้อความ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 อันดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่าความรู้ความสามารถในวิชาชีพครูพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายข้อ 3 ลำดับแรกอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในด้านการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน และอินเทอร์เน็ตสืบค้นข้อมูลอยู่ในระดับมาก หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และบัณฑิต มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอยู่ในระดับมาก

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอื่นๆ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายข้อ 3 ลำดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการสร้างบรรยากาศ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรอื่นอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และบัณฑิต มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในหน่วยงานได้ และมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการทำงานกับบุคคลอื่นในชุมชนได้อยู่ในระดับมาก

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายข้อ 3 ลำดับแรกอยู่ในระดับมากโดยมีความคิดเห็น

ที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตนพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายชื่อ 3 ลำดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบัณฑิตมีความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าครูสภาควรมอบทุนให้เปิดสอนต่อไปเพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอื่น ได้มาปฏิบัติการสอนและมีใบประกอบวิชาชีพครูคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความใกล้เคียงกันกับสถาบันอื่นที่เปิดสอนหลักสูตรเดียวกันแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าควรปรับปรุงด้านจิตอาสา ทักษะและความรู้ การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านต่างๆ ของบัณฑิตระหว่างกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน

2.3.2 ประเด็นการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

วนิดา วงษ์นิล (2546) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียงใต้ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอรูปแบบการจัดการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตามทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน และศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบดังกล่าวจากฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน จำนวน 378 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงใต้แต่ละด้านที่มีความสำคัญอันดับแรกได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม: ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ชี้แจงให้ครู อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องรับทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) การจัดทำสาระหลักสูตร: ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร อุปกรณ์ สื่อการเรียน การสอน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร: ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้โดยจัดสภาพของโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ 4) การดำเนินการใช้หลักสูตร: ควรดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 5) การนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผล: ควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานและติดตามผลการเรียนของนักเรียน 6) สรุปผลการดำเนินงาน: สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารรายงานผลการเรียนของนักเรียน ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรับรู้ 7) ปรับปรุงพัฒนา: ควรติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการแล้วนำมา

ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ภาสกร เรืองรอง มนต์ชัย เทียนทอง และจรัญ แสนราช (2550) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) และติดตามการใช้งาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรด้วยเทคนิคเคมส์และติดตามการใช้งานการศึกษาบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยประชากรได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น กรรมการจำนวน 9 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน

ผลการวิจัยพบว่าชื่อหลักสูตรภาษาไทยคือการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีจุดประสงค์หลักสูตรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีทักษะด้านคอมพิวเตอร์และมีจริยบรรณในวิชาชีพ ระยะเวลาศึกษา 5 ปี มีหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร 169 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาชีพครู กลุ่มวิชาเอก และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยผลการติดตามการใช้งานหลักสูตร ประชากรได้แก่นิสิตสาขาคอมพิวเตอร์ศึกษารุ่น 1 ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวน 38 คน และอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรจำนวน 17 คน พบว่าขั้นเตรียมการสอน ขั้นดำเนินการสอนของอาจารย์ ขั้นการวัดและประเมินผลการสอน วัสดุสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก นิสิตเห็นด้วยหรือพึงพอใจในระดับมากขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของแบบสอบถามที่ต้องการวัด ขณะที่ขั้นการเตรียมการเรียนของนิสิต ขั้นการดำเนินการเรียนของนิสิต ขั้นการประเมินการเรียนของนิสิต วัสดุสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและเนื้อหาหลักสูตร ชื่อวิชา และคำอธิบายรายวิชาอาจารย์เห็นด้วยหรือพึงพอใจในระดับมากขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของแบบสอบถาม

ณภัชชา ประดับทอง (2552) ได้วิจัยเรื่อง ระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษาสำนักบริหารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา สำนักบริหารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า คุณภาพระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี” ขึ้นไป และความคิดเห็นจากผู้ใช้ระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ “ดีมาก” ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นบุคลากรของสำนักบริหารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานหลักสูตร และเป็นผู้ใช้ระบบ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษาสำนักบริหารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แบบประเมินคุณภาพของระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้ระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพของระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา จากการประเมินผู้ทรงคุณวุฒิ มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีมาก” ($X = 4.71$) และ 2) ความคิดเห็นจากผู้ใช้ระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($x = 4.62$)

ประสิทธิ์ สายสินธุ์ (2552) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยศึกษาทั้งจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 152 คน และหัวหน้าวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำนวน 152 คน รวม 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์เท่ากับ 1.00 และผ่านการทดลองใช้ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยโดยใช้วิธีการทดสอบด้วยค่าที (t-test Independent)

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยรวมและรายด้านและทุกด้านในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ด้านวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ด้านวิเคราะห์สภาพความต้องการของท้องถิ่น ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้ ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ด้านการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และด้านการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยรวมและทุกชั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมควรมีการประสานความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกฝ่ายรวมทั้งมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนและทำงานอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่า

- 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพความต้องการ ควรจัดอบรมให้ความรู้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพต่อไป
- 2) ขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตร ควรมีการส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของท้องถิ่นควบคู่กัน
- 3) ขั้นตอนการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการชี้แจงเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการใช้หลักสูตร รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษา
- 4) ขั้นตอนการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ควรกำหนดตามช่วงชั้นของการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น โดยกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรท้องถิ่นไว้ เป็นทางเลือกสำหรับครูผู้สอน เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

5) ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ควรศึกษาเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ก่อนการจัดทำแผนการสอนเพื่อให้สามารถกำหนดสาระการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ กำหนดสื่อ เกณฑ์การวัดผล ประเมินผลให้ครอบคลุมและชัดเจน

6) ขั้นตอนนิเทศและติดตามผล ควรมีการสร้างความตระหนักแก่ครูฝ่ายวิชาการ ถึงผลของการนำหลักสูตรไปใช้ว่าเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากน้อยเพียงใด

7) ขั้นตอนประเมินผลการใช้หลักสูตร ควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตร ท้องถิ่น และมีการรายงานผลการประเมินต่อสาธารณชน

8) ขั้นตอนแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ควรศึกษาเอกสารการรายงานผลการนิเทศและการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลงานมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนาจุดเด่นต่อไป

พิชัย ทองดีเลิศ (2554) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรร่วมระดับบัณฑิตศึกษาสาขาส่งเสริมการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมระดับบัณฑิตศึกษาสาขาส่งเสริมการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพื่อให้ทุกสถาบันสามารถใช้งานร่วมกันได้ โดยมีกลุ่มตัวอย่างการวิจัยคือ คณาจารย์ใน สาขาส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 6 แห่ง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่าหลักสูตรของทุกสถาบันที่ใช้อยู่มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ความเด่นของหลักสูตรในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรร่วมที่จะพัฒนาขึ้น พบว่าปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเน้นให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ทุกระดับในการพัฒนาประเทศ และผลิตบัณฑิตที่มีความคิดเชิงบูรณาการ มีความสามารถด้านการวิจัยและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สำหรับโครงสร้างของ หลักสูตรควรมีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมดจำนวน 36-42 หน่วยกิต ส่วนการจัดกลุ่มหรือหมวดวิชาของหลักสูตรควรมีหมวดส่งเสริมการเกษตร หมวดพัฒนาการเกษตร หมวดการบริหารจัดการ และหมวดนิเทศศาสตร์เกษตร

บทที่ 3

ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและข้อมูลหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในสาขาการท่องเที่ยว

บทที่ 3 จะนำเสนอข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ข้อมูลจากกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลจากผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และการโรงแรม ข้อมูลจากศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ข้อมูลจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตลอดจนการเปรียบเทียบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการจัดทำโครงร่างหลักสูตรการบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวต่อไป ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ดังนี้

3.1 ความต้องการของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว

ผลจากการตอบแบบสอบถามของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ จำนวน 80 คน สามารถแสดงผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว

ลักษณะทางประชากรและสังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	29	36.3
หญิง	51	63.8
รวม	80	100
2.อายุ		
20-30ปี	35	43.8
31-40 ปี	24	30.0
41-50 ปี	14	17.5
51-60 ปี	7	8.8
รวม	80	100
3.สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี		
1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	6	7.5
2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ หลังงานทดแทน)	8	10.0

ลักษณะทางประชากรและสังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)	1	1.3
4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)	2	2.5
5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)	12	15.0
6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาลังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)	36	45.0
7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)	2	2.5
8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์	13	16.3
รวม	80	100
3. อาชีพ		
1) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ	64	80
2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ	16	20
รวม	80	100
4. สถานะทางสังคมก่อนเข้าทำงานปัจจุบัน		
1) ผู้บริหารหน่วยงาน	16	20.0
2) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน	9	11.3
3) บุคลากรระดับปฏิบัติการ	52	65.0
4) ไม่ตอบ	3	3.8
รวม	80	100
5. ช่วงเวลาที่ปฏิบัติงานประจำตำแหน่งอาชีพปัจจุบัน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	36	45.0
2) 5-10 ปี	22	27.5
3) 11-15 ปี	7	8.8
4) 16 ปี ขึ้นไป	15	18.8
รวม	80	100
6. รายได้ต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	2.5
2) 5,000-10,000 บาท	32	40.0
3) 10,001-15,000 บาท	17	21.3
4) 15,001-20,000 บาท	7	8.8
5) 20,001-25,000 บาท	9	11.3
6) 25,001 บาทขึ้นไป	13	16.3
รวม	80	100

ลักษณะทางประชากรและสังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. เหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ (รวมเป็นมากกว่า 1 ข้อ)		
1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้	59	73.8
2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น	35	43.8
3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา	12	15.0
4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง	25	21.3
5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้	5	6.3
6) อื่นๆ (ได้แก่ ไม่ต้องการศึกษาต่อ 2 คน ต้องการเปลี่ยนงาน 1 คน)	3	3.8
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.3 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.0 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือสาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.3 และ สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานของรัฐคิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาได้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 20.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบันเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการคิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาคือผู้บริหารหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และบุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน คิดเป็นร้อยละ 11.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบันต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 และ 16 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.3 และ 25,001 บาทขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 16.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อได้แก่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 73.8 รองลงมาคือต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 43.8 และต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง คิดเป็นร้อยละ 21.3

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 2 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มข้าราชการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ด้านความต้องการศึกษาในระดับใด		
1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต	7	8.8
2)ปริญญาโท	50	62.5
3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	4	5.0
4)ปริญญาเอก	15	18.8
5) ไม่ต้องการศึกษาคู่ระดับบัณฑิตศึกษา	3	3.8
6) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
2. ด้านความต้องการใช้ภาษาเรียนการสอนในภาษาใด		
1) ภาษาไทยเท่านั้น	6	7.5
2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น	8	10.0
3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	65	81.3
4) อื่นๆ (ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
3. ด้านสาขาวิชาที่ต้องการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง		
1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว	26	62.5
2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและท่องเที่ยว	15	18.8
3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ	16	20.0
4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร	10	12.5
5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	39	48.8
6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	22	27.5
7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว	33	41.3
8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม	19	23.8
9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว	21	26.3
10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว	19	23.8
11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	33	41.3
12) อื่นๆ (ได้แก่ ความรู้ทุกกลุ่มหลักสูตร 1 คน ไม่ระบุ 2 คน)	3	3.8
รวม	80	100
4. รูปแบบการจัดการศึกษาริทางดำเนินการ		
1) แบบทำวิทยานิพนธ์	25	31.3

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ	34	42.5
3) แบบมีวิชาสัมมนา	18	22.5
4) อื่นๆ (เช่น การเข้าค่ายอบรมเชิงวิชาการ 1 คน และไม่ระบุ 1 คน)	2	2.5
คนไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
5. ระยะเวลาที่ห่างไกลว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร		
1) 2 ปีครึ่ง	44	55.0
2) 3 ปี	24	30.0
3) 4 ปีขึ้นไป	8	10.0
4) อื่นๆ (เช่น 1 ปี จำนวน 2 คน 2 ปี จำนวน 1 คน และ 1 ปีครึ่ง ถึง 2 ปี จำนวน 1คน)	4	5.0
รวม	80	100
6. ทัศนคติต่อเวลาในการศึกษามากที่สุด		
1) จัณฑ์- สุกรี	7	8.8
2) เสาร์ - อาทิตย์	71	88.8
3) อื่นๆ (ไม่ระบุ 2 คน)	2	2.5
รวม	80	100
7. ช่วงเวลาที่ห่างไกลในการศึกษา		
1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.)	54	67.5
2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)	25	31.3
3) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
8. ทัศนคติต่อความถี่ในการศึกษา		
1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)	37	46.3
2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)	17	21.3
3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)	22	27.5
4) ไม่ตอบ	4	5.0
รวม	80	100
9. จำนวนนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมที่ห่างไกลที่มีความเหมาะสม		
1) น้อยกว่า 20 คน	15	18.8
2) 20-30 คน	59	73.8
3) 31 คนขึ้นไป	6	7.5
รวม	80	100

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
10. ท่านคิดว่าการเรียนแบบเรียนการศึกษารูปแบบใด		
1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา	33	41.3
2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค	47	58.8
รวม	80	100
11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาสูงๆ) ที่ท่านสามารถชำระได้		
1) ต่ำกว่า 25,000 บาท	45	56.3
2) 25,000 - 30,000 บาท	28	35.0
3) 30,001 - 35,000 บาท	3	3.8
4) 35,001 - 40,000 บาท	2	2.5
5) 40,000 บาท ขึ้นไป	1	1.3
6) อื่นๆ (ได้แก่ ไม่เกิน 50,000 บาท 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100

แบบสอบถามส่วนที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้าราชการ จำนวน 80 คน โดยส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) คิดเป็นร้อยละ 8.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 81.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 10.0 และภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาการจัดการบริหารในการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 48.8 และกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว กับ กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งมีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 41.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 31.3 และแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 22.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรส่วนใหญ่ คือ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.0 และ 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 88.8 รองลงมา คือ จันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 8.8 และ อื่นๆ เช่น ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 2.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่สะดวกในการศึกษา คือ ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาคือ นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 33.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ภาคการศึกษาที่สะดวกในการศึกษา คือ ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์) คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ ภาคฤดูร้อน

(เดือนมีนาคม-พฤษภาคม) คิดเป็นร้อยละ 26.3 และ ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม) คิดเป็นร้อยละ 25.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่มีความเหมาะสม คือ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 รองลงมาคือ น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ 31 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมา คือ แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่สามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมา คือ 25,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 และ 30,001 - 35,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 3.8

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวัดระดับความต้องการ 5 ระดับ และแทนค่าระดับความต้องการมากที่สุดด้วย 5 และแทนค่าระดับความต้องการต่ำที่สุดด้วย 1 โดยการแปลความหมายของความต้องการเหล่านี้ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

5 = ความต้องการในระดับมากที่สุด	มีค่า	4.21- 5.00
4 = ความต้องการในระดับมาก	มีค่า	3.41- 4.20
3 = ความต้องการในระดับปานกลาง	มีค่า	2.61-3.40
2 = ความต้องการระดับน้อย	มีค่า	1.81-2.60
1 = ความต้องการในระดับน้อยที่สุด	มีค่า	1.00-1.80

ตารางที่ 3 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว			
1.1หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)	0.74	4.39	มากที่สุด
1.2หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)	0.70	4.43	มากที่สุด
1.3 ธุรกิจเอกชน	0.71	4.15	มาก
1.4 องค์กรพัฒนาเอกชน	0.73	4.04	มาก
1.5 หน่วยงานภาคประชาชน	0.77	3.99	มาก
รวม	0.73	4.20	มาก

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
2. ความต้องการด้านทุนการศึกษา			
2.1 ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน	0.61	4.60	มากที่สุด
2.2 ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน	0.65	4.55	มากที่สุด
2.3 ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงาน การศึกษาอิสระ	0.69	4.50	มากที่สุด
2.4 ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ	0.81	4.44	มากที่สุด
รวม	0.69	4.52	มากที่สุด
3. ความต้องการด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน			
3.1 จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	1.17	3.98	มาก
3.2 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับ อุบลราชธานี	1.21	3.46	มาก
3.3 จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร	1.41	3.03	ปานกลาง
3.4 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)	1.40	3.33	ปานกลาง
รวม	1.30	3.45	มาก
4. ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน			
4.1 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ในห้องเรียน	0.55	4.66	มากที่สุด
4.2 มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุด เพียงพอ	0.59	4.66	มากที่สุด
4.3 มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่าง ศึกษา	0.66	4.63	มากที่สุด
4.4 มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ	0.74	4.55	มากที่สุด
4.5 มีประกันชีวิตนักศึกษา	0.76	4.44	มากที่สุด
4.6 มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ	0.67	4.53	มากที่สุด
4.7 มีทัศนศึกษาดูงานต่างประเทศ	0.90	4.41	มากที่สุด
4.8 มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	0.81	4.51	มากที่สุด
4.9 มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.99	4.18	มาก
4.10 มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.69	4.48	มากที่สุด
รวม	0.74	4.51	มากที่สุด
5. ความต้องการด้านความเชี่ยวชาญของครูสอน			
5.1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ	0.70	4.59	มากที่สุด
5.2 อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ	0.46	4.76	มากที่สุด

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
ด้าน			
5.3 อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา เอกขึ้นไป	0.67	4.49	มากที่สุด
5.4 อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0.70	4.40	มากที่สุด
5.5 จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการ เรียนการสอน	0.57	4.68	มากที่สุด
รวม	0.62	4.58	มากที่สุด
6. ส่วนความต้องการทางด้านวิชาการ			
6.1 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของ ตนเอง	0.48	4.76	มากที่สุด
6.2 นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.82	4.39	มากที่สุด
6.3 นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ	0.96	4.13	มาก
6.4 นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่	1.23	3.73	มาก
6.5 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น	0.75	4.54	มากที่สุด
รวม	0.85	4.31	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	0.82	4.26	มากที่สุด

หมายเหตุ

การที่ค่าเฉลี่ยข้อบางข้อมีค่าเท่ากัน เช่น ข้อ 2.1 กับ 2.3 ข้อ 4. แต่ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าต่างกัน หรือ บางข้อมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ค่าเฉลี่ยต่างกัน เนื่องจากว่าในแต่ละข้อนั้นมีค่า ส่วนเบี่ยงเบนของค่าเฉลี่ย (Std. Error of Mean) ต่างกัน

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามถึงความต้องการมีเครือข่ายหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอน พบว่าต้องการให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 รองลงมาคือ หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และหน่วยงานธุรกิจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.15

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 รองลงมาคือทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และต้องการทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ซึ่งความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามข้อ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี คิดค่าเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งข้อ และจัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น) คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนซึ่งอันดับที่หนึ่งมีสองความต้องการ ได้แก่ ความต้องการให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียนและต้องการให้มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 รองลงมาคือ ต้องการให้มีระบบให้คำปรึกษาระหว่างศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และ ต้องการให้มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ซึ่งทั้งสามอันดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการด้านความรู้ความสามารถของผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน โดยส่วนใหญ่ต้องการอาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือ จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ ต้องการอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการต้องการนำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และ นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

1. ควรมีศูนย์การศึกษาที่กรุงเทพฯ และเน้นการสอนสำหรับผู้ใหญ่ ใช้เวลาเรียนเสาร์-อาทิตย์ ระยะเวลาสั้น 1-2 ปี ระดับปริญญาเอก
2. ควรมีล่าม
3. น่าจะมีทุนเรียนฟรีปริญญาโทและปริญญาเอก สำหรับบุคคลที่มีงานดีเด่นในแต่ละหน่วยงาน เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น ตลอดจนการอบรมธรรมชาติ เพื่อการปฏิบัติที่ดีต่อบุคคลที่ร่วมงานทั้งในปริญญาโทและเอก

3.2 ความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ผลจากการตอบแบบสอบถามของข้อมูลจากผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 80 คน สามารถแสดงได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	35	43.8
หญิง	45	56.3
รวม	80	100

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี		
20-30ปี	0	0
31-40 ปี	44	55.0
41-50 ปี	24	30.0
51-60 ปี	9	11.3
61 ปีขึ้นไป	3	3.8
รวม	0	0
	80	100
3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี		
1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	22	27.5
2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)	9	11.3
3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)	2	2.5
4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)	1	1.3
5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)	7	8.8
6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาลังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)	27	33.8
7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)	1	1.3
8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์	4	5.0
9) ไม่ระบุ	7	8.8
รวม	80	100
4. อาชีพ		
1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน	55	68.8
2) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	20	25.0
3) อื่นๆ (ได้แก่ งานอิสระและงานออกแบบ 1 คน)	1	1.3
4) ไม่ตอบ	4	5.0
รวม	80	100
5. สถานการณ์จ้างงานของบริษัทในปัจจุบัน		
1) เจ้าของกิจการ	27	33.8
2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน	4	5.0
3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน	5	6.3
4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ	44	55.0
รวม	80	100

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. ปีที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จบ		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	36	45.0
2) 5-10 ปี	26	32.5
3) 11-15 ปี	8	10.0
4) 16 ปี ขึ้นไป	7	8.8
5) ไม่ตอบ	3	3.8
รวม	80	100
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	9	11.3
2) 5,000-10,000 บาท	25	31.3
3) 10,001-15,000 บาท	19	23.8
4) 15,001-20,000 บาท	8	10.0
5) 20,001-25,000 บาท	1	1.3
6) 25,001 บาทขึ้นไป	17	21.3
7) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
8. ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถาม (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1) ต้องการเพิ่มทุนความรู้	50	62.5
2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น	31	38.8
3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา	10	12.5
4) ต้องการมีความรู้ในด้านอื่นอย่างลึกซึ้ง	31	38.8
5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้	3	3.8
6) อื่นๆ (ได้แก่ จะได้ทำงานที่มีเงินเดือนมากกว่าปัจจุบัน 1 คน และ เพื่อขยายธุรกิจ 1 คน)	2	2.5
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการ เพื่อการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 80 คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.0 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมา คือ สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 27.5 และสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน) คิดเป็นร้อยละ 11.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25.0 และอื่นๆ เช่น งานอิสระ และงานออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 1.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบันเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 33.8 และ บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน ซึ่งมีค่าเท่ากัน โดยคิดเป็นร้อยละ 6.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน คือ ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา คือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.5 และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ 25,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ คือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น กับ ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งมีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ งานที่ท่านทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา คิดเป็นร้อยละ 12.5

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 5 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา
ของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การจัดการเรียนการสอนในเชิงใด		
1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต	16	30.0
2) ปริญญาโท	43	53.8
3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	8	10.0
4) ปริญญาเอก	4	5.0
5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	8	10.0
6) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
2. หากต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาใด		
1) ภาษาไทยเท่านั้น	6	7.5
2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น	5	6.3
3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	66	82.5
4) อื่นๆ (ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน 2 คน และภาษาสเปน 1 คน)	3	3.8
รวม	80	100

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. ด้านสาขาวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาโตบ้าง		
1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว	23	28.8
2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก	26	32.5
3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ	20	25.0
4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร	18	22.5
5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	30	37.5
6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	14	17.5
7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว	31	38.8
8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม	9	11.3
9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว	16	20.0
10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว	18	22.5
11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	15	18.8
12) อื่นๆ (ได้แก่ กฎหมายการท่องเที่ยว 1 คน และ ไม่ระบุ 2 คน)	3	3.8
รวม	80	100
6. ด้านรูปแบบการเรียนการสอน		
1) แบบทำวิทยานิพนธ์	15	18.8
2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ	33	41.3
3) แบบมีวิชาสัมมนา	32	40.0
รวม	80	100
7. ด้านระยะเวลาในการศึกษาในหลักสูตร		
1) 2 ปีครึ่ง	53	66.3
2) 3 ปี	17	21.3
3) 4 ปีขึ้นไป	10	12.5
รวม	80	100
8. ด้านอาชีพที่ประกอบในการศึกษานานาชาติ		
1) จินทร์-ศุภร์	6	7.5
2) เสาร์-อาทิตย์	66	82.5
3) อื่นๆ (ได้แก่ วันอาทิตย์ 3 คน แล้วแต่งงานที่ทำในคอนั้น 1 คน และ ไม่ระบุ 3 คน)	7	8.8

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
7. ช่วงเวลาที่ทำงานสะดวกในการศึกษา		
1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.)	40	50.0
2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)	38	47.5
3) ไม่ตอบ	2	2.5
รวม	80	100
8. ภาคการศึกษาที่ทำงานสะดวกในการศึกษา		
1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)	32	40.0
2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)	21	26.3
3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)	26	32.5
4) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
9. จำนวนคนที่ทำงานสะดวกในการศึกษา		
1) น้อยกว่า 20 คน	31	38.8
2) 20-30 คน	39	48.8
3) 31 คนขึ้นไป	10	12.5
รวม	80	100
10. รูปแบบการจ่ายรายภาคการศึกษา		
1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา	52	65.0
2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค	27	33.8
3) อื่นๆ (เช่น จ่ายก่อนเปิดภาคการศึกษาเป็นงวดๆ 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
11. จำนวนเงินที่ใช้ค่าเล่าเรียนภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการลงทะเบียนและการศึกษา) ที่กลุ่มสามารถชำระได้		
1) ต่ำกว่า 25,000 บาท	42	52.5
2) 25,000 - 30,000 บาท	28	35.0
3) 30,001 - 35,000 บาท	6	7.5
4) 35,001 - 40,000 บาท	3	3.8
5) 40,0001 บาท ขึ้นไป	1	1.3
6) อื่นๆ	0	0
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการ จำนวน 80 คน โดยส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา คือ ประกาศนียบัตรบัณฑิต คิด

เป็นร้อยละ 30.0 และ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงกับไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีค่าเท่ากัน โดยคิดเป็นร้อยละ 10.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา คือ ภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.5 และ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 6.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 37.5 และ กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก คิดเป็นร้อยละ 32.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมา คือ แบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 40.0 และ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 18.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรส่วนใหญ่ คือ 2 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมา คือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.3 และ 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าวันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา คือ อื่นๆ เช่น วันอาทิตย์ แล้วแต่งานที่ทำในตอนนั้น และไม่ระบุ โดยคิดเป็นร้อยละ 8.8 และ จันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 7.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าช่วงเวลาที่สะดวกในการศึกษา คือ ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 47.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าภาคการศึกษาที่สะดวกในการศึกษา คือ ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์) คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม) คิดเป็นร้อยละ 32.5 และ ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และ ตุลาคม-มกราคม) คิดเป็นร้อยละ 26.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม คือ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือ น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ 31 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมา คือ แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ อื่นๆ เช่น จ่ายก่อนเปิดภาคการศึกษาเป็นงวดๆ คิดเป็นร้อยละ 1.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ 25,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 และ 30,001 - 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.5

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวัดระดับความต้องการ 5 ระดับ และแทนค่าระดับความต้องการมากที่สุดด้วย 5 และแทนค่าระดับความต้องการต่ำที่สุดด้วย 1 โดยการแปลความหมายของความต้องการเหล่านี้ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

5 = ความต้องการในระดับมากที่สุด	มีค่า	4.21- 5.00
4 = ความต้องการในระดับมาก	มีค่า	3.41- 4.20
3 = ความต้องการในระดับปานกลาง	มีค่า	2.61-3.40
2 = ความต้องการระดับน้อย	มีค่า	1.81-2.60
1 = ความต้องการในระดับน้อยที่สุด	มีค่า	1.00-1.80

ตารางที่ 6 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
1. ความต้องการบริการของหน่วยงานที่มีสถานประกอบการเรียนการสอน			
1.1 หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)	0.73	4.34	มากที่สุด
1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)	0.70	4.38	มากที่สุด
1.3 ธุรกิจเอกชน	0.81	4.05	มาก
1.4 องค์กรพัฒนาเอกชน	0.85	4.01	มาก
1.5 หน่วยงานภาคประชาชน	0.98	3.87	มาก
รวม	0.81	4.13	มาก
2. ความต้องการบริการของสถานศึกษา			
2.1 ทู่นับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน	0.72	4.30	มากที่สุด
2.2 ทู่นับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน	0.75	4.35	มากที่สุด
2.3 ทู่นับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ	0.78	4.14	มาก
2.4 ทู่นับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ	0.67	4.41	
รวม	0.73	4.31	มากที่สุด
3. ความต้องการบริการของสถานประกอบการสอน			
3.1 จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	0.89	4.28	มากที่สุด
3.2 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี	0.99	3.72	ปานกลาง
3.3 จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร	1.21	3.24	ปานกลาง
3.4 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)	1.29	3.23	ปานกลาง
รวม	1.10	3.62	มาก

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
4. ความต้องการสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน			
4.1 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ในห้องเรียน	0.67	4.55	มากที่สุด
4.2 มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุด เพียงพอ	0.69	4.50	มากที่สุด
4.3 มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่าง ศึกษา	0.59	4.55	มากที่สุด
4.4 มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ	0.68	4.54	มากที่สุด
4.5 มีประกันชีวิตนักศึกษา	0.82	4.30	มากที่สุด
4.6 มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ	0.64	4.53	มากที่สุด
4.8 มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	0.96	4.42	มากที่สุด
4.9 มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.92	4.21	มากที่สุด
4.10 มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.76	4.34	มากที่สุด
รวม	0.81	4.44	มากที่สุด
5. ความต้องการด้านความรู้ความสามารถของนิสิต			
5.1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ	0.64	4.48	มากที่สุด
5.2 อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน	0.64	4.51	มากที่สุด
5.3 อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา เอกขึ้นไป	0.76	4.35	มากที่สุด
5.4 อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0.87	4.20	มาก
5.5 จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการ เรียนการสอน	0.69	4.48	มากที่สุด
รวม	0.72	4.40	มากที่สุด
6. ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการ			
6.1 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของ ตนเอง	0.68	4.51	มากที่สุด
6.2 นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.65	4.42	มากที่สุด
6.3 นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ	0.93	4.04	มาก
6.4 นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่	1.08	3.82	มาก
6.5 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น	0.70	4.49	มากที่สุด
รวม	0.81	4.26	มากที่สุด

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
รวมทุกด้าน	0.83	4.19	มาก

หมายเหตุ

การที่ค่าเฉลี่ยข้อบางข้อมีค่าเท่ากัน แต่ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าต่างกัน หรือ บางข้อมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ค่าเฉลี่ยต่างกัน เนื่องจากว่าในแต่ละข้อนั้นมีค่า ส่วนเบี่ยงเบนของค่าเฉลี่ย (Std. Error of Mean) ต่างกัน

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องเครือข่ายหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 รองลงมาคือหน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) สนับสนุนในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และหน่วยงานธุรกิจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.05

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมาคือ ทนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี คิดค่าเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และจัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น) คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน และต้องการระบบให้คำปรึกษาระหว่างศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน รองลงมาคือต้องการให้มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับมากที่สุดและ ต้องการให้มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการด้านความรู้ความสามารถของผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน โดยส่วนใหญ่ต้องการอาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือต้องการอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ และ ต้องการให้จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.48 อยู่ในระดับมากที่สุด และต้องการอาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเองคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ นำ ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็น

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ซึ่ง ทั้งสามอันดับนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

ควรเพิ่มการทดลองทำงานจริงและวัดผลผลการศึกษาก่อนจบ ว่าจากการที่เรียนจบไปแล้ว สามารถปฏิบัติงานได้จริงหรือไม่

3.3 ความต้องการของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผลจากการตอบแบบสอบถามของศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 80 คน สามารถแสดงได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 7 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	14	17.5
หญิง	66	82.5
รวม	80	100
2. อายุ		
20-30ปี	69	86.3
31-40 ปี	11	13.8
รวม	80	100
3. สาขาวิชาที่เรียนในระดับปริญญาตรี		
1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	50	62.5
2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)	2	2.5
3) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)	15	18.8
4) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)	11	13.8
5) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)	1	1.3
6) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์	1	1.3
รวม	80	100
4. อาชีพ		
1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน	31	38.8
2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ	25	31.3

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	1.3
4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	6	7.5
5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ	15	18.8
6) อื่นๆ (ได้แก่ Aupair in Denmark 1 คน)	1	1.3
7) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
5. ลักษณะทางอาชีพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน		
1) เจ้าของกิจการ	5	6.3
2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน	4	5.0
3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน	3	3.8
4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ	50	62.5
5) ไม่ตอบ	18	22.5
รวม	80	100
6. อายุของผู้ตอบแบบสอบถามในปัจจุบัน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	51	63.8
2) 5-10 ปี	12	15.0
3) ไม่ตอบ	17	21.3
รวม	80	100
7. รายได้ต่อปีของผู้ตอบแบบสอบถาม		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	6	7.5
2) 5,000-10,000 บาท	24	30.0
3) 10,001-15,000 บาท	27	33.8
4) 15,001-20,000 บาท	12	15.0
5) 20,001-25,000 บาท	2	2.5
6) 25,001 บาทขึ้นไป	9	11.3
รวม	80	100
8. ความต้องการด้านต่างๆของผู้ตอบแบบสอบถาม		
1) ต้องการเพิ่มทุนความรู้	64	80.0
2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น	57	71.3
3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา	10	12.5
4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้มากยิ่งขึ้น	22	27.5
5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้	3	3.8
6) อื่นๆ (เช่น เรียนไว้เมื่อสนใจงานสายอื่นในอนาคต 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นศิษย์เก่า เพื่อการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 80 คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.3 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.8 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็น 62.5รองลงมา คือ สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา คือ ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 31.3 และไม่ได้ประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละ 18.8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบันเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 6.3 และผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบันคือต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมา คือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาคือ 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 และ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.0 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ คือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมา คือ ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71.3 และต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 8 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา
ของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ส่วนที่ต้องการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย		
1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต	4	5.0
2) ปริญญาโท	63	78.8
3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	0	0
4) ปริญญาเอก	8	10.0
5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	4	5.0
6) อื่นๆ (ได้แก่ ปริญญาโทถึงปริญญาเอก จำนวน 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
2. ส่วนที่ต้องการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษ		
1) ภาษาไทยเท่านั้น	1	1.3

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น	17	21.3
3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	61	76.3
คนไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
3. ท่านอยากได้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง		
1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว	23	28.8
2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก	34	42.5
3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ	37	46.3
4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร	24	30.0
5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	38	47.5
6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	24	30.0
7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว	48	60.0
8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม	31	38.8
9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว	28	35.0
10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว	39	48.8
11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	29	36.3
12) อื่นๆ (ได้แก่ ภาษาอังกฤษ 1 คน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 คน และ Airlines in Business 2 คน)	4	5.0
รวม	80	100
4. รูปแบบการเรียนที่อยากได้ที่ท่านต้องการ		
1) แบบทำวิทยานิพนธ์	23	28.8
2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ	32	40.0
3) แบบมีวิชาสัมมนา	21	26.3
4) อื่นๆ (เช่น มีให้เลือกแผน จำนวน 3 คน และ เรียนทางออนไลน์ 1 คน)	4	5.0
รวม	80	100
5. ท่านวางแผนที่จะสำเร็จการศึกษาในกี่ครั้ง		
1) 2 ปีครึ่ง	54	67.5
2) 3 ปี	19	23.8
3) 4 ปีขึ้นไป	3	3.8
4) อื่นๆ (ได้แก่ 2 ปี จำนวน 2 คน 1 ปีครึ่ง-2 ปี จำนวน 1 คนและ แล้วแต่หลักสูตร จำนวน 1 คน)	4	5.0
รวม	80	100
6. วิชาที่ท่านสนใจเรียนมากที่สุดในมหาวิทยาลัย		
1) จันท์-ศูกร์	9	11.3
2) เสาร์-อาทิตย์	68	85.0

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3) อื่นๆ (ได้แก่ มีวันหยุด 1 วัน ต่อสัปดาห์และไม่แน่นอน จำนวน 1 คน)	1	1.3
4) ไม่ตอบ	2	2.5
รวม	80	100
7. ช่วงเวลาที่ผ่านสะดวกในการศึกษา		
1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.)	46	57.5
2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)	30	37.5
3) ไม่ตอบ	4	5.0
รวม	80	100
8. ภาคการศึกษาที่ผ่านสะดวกในการศึกษา		
1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)	39	48.8
2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)	22	27.5
3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)	16	20.0
4) ไม่ตอบ	3	3.8
รวม	80	100
9. จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียน		
1) น้อยกว่า 20 คน	31	38.8
2) 20-30 คน	43	53.8
3) 31 คนขึ้นไป	5	6.3
4) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
10. รูปแบบการเรียนการสอนที่สะดวกในการศึกษา		
1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา	27	33.8
2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษราย ภาค	52	65.0
3) อื่นๆ (ได้แก่ ผ่อนจ่าย 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าหอพักและค่าเดินทางไปมา) ที่ท่านสามารถจ่ายได้		
1) ต่ำกว่า 25,000 บาท	28	35.0
2) 25,000 - 30,000 บาท	35	43.8
3) 30,001 - 35,000 บาท	11	13.8
4) 35,001 - 40,000 บาท	5	6.3
5) 40,001 บาท ขึ้นไป	1	1.3
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นศิษย์เก่า เพื่อการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 80 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 78.8 รองลงมา คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 10.0 และ) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) และไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีค่าเท่ากัน โดยคิดเป็นร้อยละ 5.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 21.3 และภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 48.8 และกลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 47.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 28.8 และแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 26.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร 2 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ อื่นๆ (เช่น 2 ปี จำนวน 2 คน 1 ปีครึ่ง-2 ปี จำนวน 1 คน และ แล้วแต่หลักสูตร จำนวน 1 คน) คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่วันที่สะดวกในการศึกษา มากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมา คือ จันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ อื่นๆ เช่น (มีวันหยุด 1 วัน ต่อสัปดาห์และไม่แน่นอน จำนวน 1 คน) คิดเป็นร้อยละ 1.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงเวลาที่สะดวกในการศึกษา คือ ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 37.5 และส่วนใหญ่เห็นว่าภาคการศึกษาที่สะดวกในการศึกษา คือ ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์) คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือ ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม) คิดเป็นร้อยละ 27.5 และภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม) คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่มีความเหมาะสมคือ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาคือ น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ 31 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมา คือ แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.8 และ อื่นๆ (เช่น ผ่อนจ่าย 1 คน) คิดเป็นร้อยละ 1.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้ คือ 25,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมา คือต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 และ 30,001 - 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวัดระดับความต้องการ 5 ระดับ และแทนค่าระดับความต้องการมากที่สุดด้วย 5 และแทนค่าระดับความต้องการต่ำที่สุดด้วย 1 โดยการแปลความหมายของความต้องการเหล่านี้ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้

5 = ความต้องการในระดับมากที่สุด	มีค่า	4.21- 5.00
4 = ความต้องการในระดับมาก	มีค่า	3.41- 4.20
3 = ความต้องการในระดับปานกลาง	มีค่า	2.61-3.40
2 = ความต้องการระดับน้อย	มีค่า	1.81-2.60
1 = ความต้องการในระดับน้อยที่สุด	มีค่า	1.00-1.80

ตารางที่ 9 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหน่วยงานราชการ			
1.1 หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)	0.68	4.50	มากที่สุด
1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)	0.61	4.61	มากที่สุด
1.3 ธุรกิจเอกชน	0.91	4.27	มากที่สุด
1.4 องค์กรพัฒนาเอกชน	0.79	4.16	มาก
1.5 หน่วยงานภาคประชาชน	0.86	4.00	มาก
รวม	0.77	4.30	มากที่สุด
ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหน่วยงานการศึกษา			
2.1 ทูตสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน	0.69	4.47	มากที่สุด
2.2 ทูตสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน	0.66	4.53	มากที่สุด
2.3 ทูตสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ	0.76	4.30	มากที่สุด
2.4 ทูตสนับสนุนการสอนภาษาต่างประเทศ	0.77	4.39	มากที่สุด
รวม	0.72	4.42	มากที่สุด
ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหน่วยงานอื่น			
3.1 จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	0.79	4.46	มากที่สุด
3.2 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี	0.86	3.58	มาก
3.3 จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร	1.92	3.47	มาก
3.4 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)	1.15	3.64	มาก

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
รวม	1.18	3.79	มาก
4. ความต้องการสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน			
4.1 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ในห้องเรียน	0.49	4.75	มากที่สุด
4.2 มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุด เพียงพอ	0.39	4.81	มากที่สุด
4.3 มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่าง ศึกษา	0.50	4.73	มากที่สุด
4.4 มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ	0.48	4.78	มากที่สุด
4.5 มีประกันชีวิตนักศึกษา	0.87	4.18	มาก
4.6 มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ	0.58	4.63	มากที่สุด
4.7 มีทัศนศึกษาดูงานต่างประเทศ	0.89	4.30	มากที่สุด
4.8 มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	0.74	4.39	มากที่สุด
4.9 มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.94	3.89	มาก
4.10 มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.69	4.43	มากที่สุด
รวม	0.66	4.49	มากที่สุด
5. ความต้องการด้านความสามารถของผู้สอน			
5.1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ	0.31	4.68	มากที่สุด
5.2 อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน	0.42	4.82	มากที่สุด
5.3 อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา เอกขึ้นไป	0.77	4.24	มากที่สุด
5.4 อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0.79	4.19	มาก
5.5 จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการ เรียนการสอน	0.80	4.62	มากที่สุด
รวม	0.62	4.51	มากที่สุด
6. ความต้องการภายนอกสนับสนุนวิชาการศึกษา			
6.1 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของ ตนเอง	0.63	4.55	มากที่สุด
6.2 นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.91	4.33	มากที่สุด
6.3 นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ	1.05	4.10	มาก
6.4 นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่	1.03	3.98	มาก
6.5 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มี	0.81	4.48	มากที่สุด

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
คุณภาพยิ่งขึ้น			
รวม	0.89	4.29	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	0.81	4.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการเครือข่ายหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีต้องการให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 รองลงมาคือ หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) สนับสนุนในด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และหน่วยงานธุรกิจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.27

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ ต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดและต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น) คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี คิดค่าเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนโดยให้มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 รองลงมา คือ ต้องการให้มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และต้องการให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการความรู้ความสามารถของผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการอาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 รองลงมาคือต้องการอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ ต้องการให้จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ซึ่งทั้งสามอันดับนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

1. การจัดการเรียนการสอนหากมีในตัวจังหวัดใกล้เคียงสำหรับนักศึกษาจะทำให้สะดวกมากต่อการเรียนต่อเพื่อพัฒนาก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่ดีขึ้นและใช้ความรู้ที่ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

2. น่าจะมีทุนส่งเสริมให้ศิษย์เก่าไปเรียนและขอใช้ทุนด้วยการทำงานให้คณะหรืออย่างอื่นตามความเหมาะสม

3. อยากให้เน้นในเรื่องของการปฏิบัติจริง เช่นการทำกิจกรรม หรือการศึกษาดูงานมากกว่า ทฤษฎี และอาจมีการสอนภาษาต่างประเทศที่สาม เช่น จีน ญี่ปุ่น สเปน ฝรั่งเศส ควบคู่กับการเรียนการสอน เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวยุคใหม่มาจากกลุ่มประเทศเหล่านี้ หรือกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเหล่านี้เป็นภาษาราชการ

4. ขอให้มียุทธศาสตร์ที่มีการรับรองของสากล และมีใบประกาศนียบัตรที่ได้ควบคู่กับใบสำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต เพื่อให้เห็นถึงศักยภาพและมีสถานที่รองรับการทำงาน

5. หากมีการเปิดสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้าง รวมถึงรายวิชาของผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวก็น่าจะเปิดโลกทัศน์ทางด้านการท่องเที่ยวให้กว้างขึ้นได้

6. หลักสูตรการท่องเที่ยว ควรจะนำวิชาจรรยาบรรณสำหรับผู้ให้บริการ Ethics in Hospitality Operations มาเป็นหนึ่งในวิชาบังคับด้วยด้วย เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้คนที่เรียนหรือทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและบริการทำในสิ่งที่ถูกต้องและถูกจรรยาบรรณ

7. ควรการศึกษาดูงานอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นสภาพจริงในสายงานที่เรียน

8. การเรียนการสอนที่มีความพร้อมในทุกๆด้านย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพของผู้ศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ต่อไปในภายหน้า เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วไม่ว่าภาคหน่วยงานใดๆก็ตามที่ได้รับนักศึกษาเข้าไปปฏิบัติงาน นั้นหมายถึง หน่วยงานนั้นๆได้รับบุคลากรที่มีคุณภาพ เนื่องบุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพของงาน

9. ถ้าค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่มากจนเกินไปก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจที่มีรายได้น้อย และผู้ที่ไม่ต้องการกู้ยืมเพื่อการศึกษา

10. หากเป็นไปได้ ควรมีระบบการเรียนแบบ e-learning หรือผ่านสังคมออนไลน์ (social network) สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อที่อยู่ในต่างประเทศด้วยก็จะอีกแนวทางเลือกหนึ่ง

3.4 ความต้องการของกลุ่มนักศึกษามหาบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

ผลจากการตอบแบบสอบถามของผู้ที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย จำนวน 80 คน สามารถแสดงได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 10 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	24	30.0
หญิง	56	70.0
รวม	80	100
2. อายุ		
20-30ปี	50	62.5
31-40 ปี	18	22.5
41-50 ปี	10	12.5
51-60 ปี	2	2.5
รวม	80	100
3. สาขาวิชาที่เรียนหรือทำงานในระดับปริญญาตรี		
1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	6	7.5
2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)	18	22.5
3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)	6	7.5
4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)	1	1.3
5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)	16	20.0
6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)	30	37.5
8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์	3	3.8
รวม	80	100
4. สถานะทางสังคม		
1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน	13	16.3
2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ	24	30.0
3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	18.8
4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	10	12.5
5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ	11	13.8
6) อื่นๆ (ได้แก่ อาจารย์พิเศษ 1 คน และ นักวิจัย 2 คน)	3	3.8
7) ไม่ตอบ	4	5.0
รวม	80	100
5. ความหมายของงานหรืออาชีพในปัจจุบัน		
1) เจ้าของกิจการ	11	13.8
2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน	9	11.3

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน	6	7.5
4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ	39	48.8
5) ไม่ตอบ	15	18.8
รวม	80	100
6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	27	33.8
2) 5-10 ปี	20	25.0
3) 11-15 ปี	5	6.3
4) 16 ปี ขึ้นไป	12	15.0
5) ไม่ตอบ	16	20.0
รวม	80	100
7. รายได้ในปีต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	4	5.0
2) 5,000-10,000 บาท	16	20.0
3) 10,001-15,000 บาท	23	28.8
4) 15,001-20,000 บาท	8	10.0
5) 20,001-25,000 บาท	8	10.0
6) 25,001 บาทขึ้นไป	19	23.8
7) ไม่ตอบ	2	2.5
รวม	80	100
8. ความจำเป็นในการพัฒนาตนเอง (รวมผู้ไม่ตอบ 1 ข้อ)		
1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้	56	70.0
2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น	58	72.5
3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา	3	3.8
4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง	25	31.3
5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้	6	7.5
6) อื่นๆ (ได้แก่ ความรู้สึกส่วนตัวที่ต้องเรียน 1 คน และ มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น จำนวน 1 คน)	2	2.5
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 80 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาลังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ สาขาวิชาทาง

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน) คิดเป็นร้อยละ 22.5 สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 20.0 และตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ / พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 18.8 และพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบันเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา คือ เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 13.8 และผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน คือต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมา คือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 16 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.0 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาคือ 25,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ 5,000-10,000 บาท 20.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ คือ ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมา คือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 70.0 และต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง คิดเป็นร้อยละ 31.3

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 11 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ด้านที่สนใจเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา		
1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต	2	2.5
2) ปริญญาโท	54	67.5
3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	5	6.3
4) ปริญญาเอก	19	23.8
รวม	80	100
2. ด้านที่สนใจเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาว่าภาษาใด		
1) ภาษาไทยเท่านั้น	1	1.3
2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น	9	11.3
3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	61	76.3
4) อื่นๆ (ได้แก่ ภาษาเกาหลี 1 คน และ ภาษาใดก็ได้ตามที่สถาบันมีศักยภาพ จำนวน 1 คน)	2	2.5
5) ไม่ตอบ	7	8.8
รวม	80	100
3. ด้านอาชีพที่สนใจเรียนต่อในกลุ่มวิชาใดบ้าง		
1) กลุ่มวิชาการจัดการบริหารในการท่องเที่ยว	20	25.0
2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก	16	20.0

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ	18	22.5
4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร	14	17.5
5) กลุ่มวิชาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	18	22.5
6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	21	26.3
7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว	37	46.3
8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม	18	22.5
9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว	21	26.3
10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว	26	32.5
11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	24	30.0
12) อื่นๆ (ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 1 คน คอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน ภาษาศาสตร์ จำนวน 1 คน และ ไม้ระบุง จำนวน 5 คน)	8	10.0
รวม	80	100
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่พึงประสงค์		
1) แบบทำวิทยานิพนธ์	23	28.8
2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ	34	42.5
3) แบบมีวิชาสัมมนา	22	27.5
4) อื่นๆ (ได้แก่ เรียนและสอบ จำนวน 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
3. ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการศึกษานอกหลักสูตร		
1) 2 ปีครึ่ง	48	60.0
2) 3 ปี	16	20.0
3) 4 ปีขึ้นไป	9	11.3
4) อื่นๆ (ได้แก่ 2 ปี จำนวน 4 คน 1 ปีครึ่ง-2 ปี จำนวน 1 คน 1 ปี จำนวน 1 คน และไม่ควรถูกกำหนดเวลา จำนวน 1 คน)	7	8.8
รวม	80	100
4. ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเรียน		
1) จันทร์ - ศุกร์	12	15.0
2) เสาร์ - อาทิตย์	66	82.5
3) อื่นๆ (ได้แก่ เรียนทุกวัน จำนวน 1 คน)	1	1.3
4) ไม่ตอบ	1	1.3
รวม	80	100
5. ระยะเวลาที่เหมาะสมในการศึกษา		
1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.)	55	68.8
2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)	22	27.5

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3) ไม่ตอบ	3	3.8
รวม	80	100
8. ภาคการศึกษาที่ผ่านสะดวกในการศึกษา		
1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)	53	66.3
2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)	18	22.5
3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)	6	7.5
4) ไม่ตอบ	3	3.8
รวม	80	100
9. จำนวนเงินที่จ่ายค่าหน่วยกิตหรือค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม		
1) น้อยกว่า 20 คน	31	38.8
2) 20-30 คน	35	43.8
3) 31 คนขึ้นไป	14	17.5
รวม	80	100
10. รูปแบบการชำระเงินค่าหน่วยกิตหรือค่าเล่าเรียนแบบใด		
1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา	39	48.8
2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค	38	47.5
3) อื่นๆ (ได้แก่ เหมาจ่าย แต่สามารถลงแก้ไขวิชาที่ไม่สอบ โดยจ่ายเพิ่มตามหน่วยกิต 1 คน)	1	1.3
4) ไม่ตอบ	2	2.5
รวม	80	100
11. ค่าธรรมเนียมค่าเอกสารประกอบการสอนหรือการศึกษารายภาค ที่ท่านสามารถชำระได้		
1) ต่ำกว่า 25,000 บาท	39	48.8
2) 25,000 - 30,000 บาท	23	28.8
3) 30,001 - 35,000 บาท	9	11.3
4) 35,001 - 40,000 บาท	6	7.5
5) 40,001 บาท ขึ้นไป	1	1.3
6) อื่นๆ (ไม่ระบุ จำนวน 2 คน)	2	2.5
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 80 คน ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 23.8 และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงโดยคิดเป็นร้อยละ 6.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ อื่นๆ (เช่น ภาษาเกาหลี 1 คน และ ภาษาใดก็ได้ตามที่สถาบันมีศักยภาพ จำนวน 1 คน) คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 32.5 และกลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ คิดเป็นร้อยละ 30.0 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 28.8 และแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภายใน 2 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมา คือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 และ 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.3ตามลำดับ และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุดคือเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือจันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 15.0 และ อื่นๆ (ได้แก่ เรียนทุกวัน) คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงเวลาที่สะดวกในการศึกษาคือในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาคือ นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 27.5 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สะดวกที่จะศึกษาภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์) คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมาคือภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม) คิดเป็นร้อยละ 22.5 และภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม) คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่เหมาะสมคือ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาคือ น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ 31 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ท่านคิดว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา คือแบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค คิดเป็นร้อยละ 47.5 และ อื่นๆ (เช่น เหมาจ่าย แต่สามารถลงแก้ไขวิชาที่ไม่ชอบ โดยจ่ายเพิ่มตามหน่วยกิต 1 คน) คิดเป็นร้อยละ 1.3 และส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่สามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา คือ 25,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.8 และ 30,001 - 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.3

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวัดระดับความต้องการ 5 ระดับ และแทนค่าระดับความต้องการมากที่สุดด้วย 5 และแทนค่าระดับความต้องการต่ำที่สุดด้วย 1 โดยการแปลความหมายของความต้องการเหล่านี้ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

5 = ความต้องการในระดับมากที่สุด	มีค่า	4.21- 5.00
4 = ความต้องการในระดับมาก	มีค่า	3.41- 4.20
3 = ความต้องการในระดับปานกลาง	มีค่า	2.61-3.40
2 = ความต้องการระดับน้อย	มีค่า	1.81-2.60
1 = ความต้องการในระดับน้อยที่สุด	มีค่า	1.00-1.80

ตารางที่ 12 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
1. ความต้องการเรื่องงานของงานที่สนับสนุนการเรียนการสอน			
1.1 หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)	0.82	4.08	มาก
1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)	0.79	4.14	มาก
1.3 ธุรกิจเอกชน	0.71	4.26	มากที่สุด
1.4 องค์กรพัฒนาเอกชน	0.74	3.95	มาก
1.5 หน่วยงานภาคประชาชน	0.77	4.01	มาก
รวม	0.77	4.09	มาก
2. ความต้องการทุนการศึกษา			
2.1 ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน	0.71	4.34	มากที่สุด
2.2 ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน	0.65	4.41	มากที่สุด
2.3 ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาระดับปริญญา	0.60	4.46	มากที่สุด
2.4 ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ	0.75	4.37	มากที่สุด
รวม	0.68	4.40	มากที่สุด
3. ความต้องการจัดการเรียนการสอน			
3.1 จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	1.09	4.27	มากที่สุด
3.2 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี	1.18	3.26	ปานกลาง
3.3 จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร	1.35	2.92	ปานกลาง
3.4 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)	1.28	3.15	ปานกลาง
รวม	1.23	3.40	ปานกลาง
4. ความต้องการสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน			
4.1 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน	0.71	4.59	มากที่สุด

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
4.2 มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ	0.73	4.56	มากที่สุด
4.3 มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา	0.64	4.63	มากที่สุด
4.4 มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ	0.57	4.66	มากที่สุด
4.5 มีประกันชีวิตนักศึกษา	0.96	4.04	มาก
4.6 มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ	0.81	4.43	มากที่สุด
4.7 มีทัศนศึกษาดูงานต่างประเทศ	0.96	4.25	มากที่สุด
4.8 มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	1.07	3.97	มาก
4.9 มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	1.19	3.73	มาก
4.10 มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	1.07	4.04	มาก
รวม	0.93	4.29	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจต่อการบริการของโรงเรียน			
5.1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ	0.73	4.49	มากที่สุด
5.2 อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	0.71	4.59	มากที่สุด
5.3 อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป	0.76	4.45	มากที่สุด
5.4 อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0.75	4.38	มากที่สุด
5.5 จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	0.78	4.53	มากที่สุด
รวม	0.75	4.49	มากที่สุด
6. ความพึงพอใจต่อการบริการของมหาวิทยาลัย			
6.1 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง	0.81	4.49	มากที่สุด
6.2 นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.89	4.27	มากที่สุด
6.3 นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ	0.96	4.05	มาก
6.4 นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่	1.22	3.71	มาก
6.5 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น	0.76	4.44	มากที่สุด
รวม	0.76	4.19	มาก
รวมทุกด้าน	0.85	4.14	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการเครือข่ายหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนจากหน่วยงานธุรกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และ หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) สนับสนุนในด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือ ต้องการทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงานอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และ ต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 .

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 รองลงมาคือต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี คิดค่าเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และ ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น) คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

จากแบบสอบถามถึงความต้องการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนด้านการมีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 รองลงมา คือ ต้องการให้มีมีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และ ต้องการให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการอาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59รองลงมา คือ ต้องการให้จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และ ต้องการอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

1. อยากให้มีการเรียนการสอนในวิชาการท่องเที่ยวระดับปริญญาโทขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยจัดเป็นการเรียนคล้ายในระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) ที่มีการเรียนเองและพบปะอาจารย์เดือนละ 2 ครั้ง จากนั้นก็ทำการจัดสัมมนาเพื่อสรุปการเรียนการสอน ซึ่งทำแบบนี้จะทำให้คนต่างพื้นที่สามารถเรียนได้

2. ไม่ควรกำหนดช่วงเวลาว่าจะต้องจบการศึกษาภายใน 5 ปี เนื่องจากนักศึกษาที่ตัดสินใจมาเรียนก็ต้องจบการศึกษา แต่อาจจะไม่สามารถจบการศึกษาภายใน 5 ปี (หลักสูตรปริญญาโท) เนื่องจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ ควรจะให้โอกาสทางการศึกษา

3. ระบบการเรียนการสอนควรมีความเข้มข้นในเนื้อหาวิชาการ แต่ก็ควรคำนึงถึงจำนวนงาน (การบ้าน) ที่ให้นักศึกษาด้วย เพราะบางคนอาจจะเป็นคนทำงาน การให้งานที่เยอะจนเกินไป อาจทำให้ ชิ้นงานนั้นออกมาไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากขาดเวลาคิดทบทวน

4. อยากเรียนในหลักสูตรที่ประหยัดรายจ่าย แต่เปี่ยมด้วยคุณภาพ

5. ค่าเทอมสูงเกินไป

3.5 ความต้องการของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผลจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 80 คน สามารถแสดงได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 13 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	16	20
หญิง	64	80
รวม	80	100
2. อายุ		
20-30ปี	80	100
รวม	80	100
3. สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียนระดับปริญญาตรี		
1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	34	42.5
2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)	8	10.0
3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)	2	2.5
4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)	2	2.5
5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)	12	15.0
6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาศาสตร์ บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)	19	23.8
7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)	3	3.8
รวม	80	100
4. อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	80	100

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รวม	80	100
5. สถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน		
ไม่ตอบ	80	100
รวม	80	100
6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน		
ไม่ตอบ	80	100
รวม	80	100
7. รายได้ต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	46	57.5
2) 5,000-10,000 บาท	33	41.3
3) 10,001-15,000 บาท	1	1.3
รวม	80	100
8. ปัญหาในการศึกษาคือ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้	65	81.3
2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น	51	31.3
3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา	6	7.5
4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง	28	35.5
5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้	5	6.3
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือเพศชายคิดเป็นร้อยละ 20 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 100

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 23.8 และสาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ โดยทั้งหมดไม่ได้ประกอบอาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.3 และ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อคือต้องการเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 81.3 รองลงมา คือ ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง คิดเป็นร้อยละ 35.5 และต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 31.3 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 14 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา
ของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ด้านต้องการศึกษาในระดับใด		
1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต	12	15.0
2) ปริญญาโท	60	75.0
3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	2	2.5
4) ปริญญาเอก	4	5.0
5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	2	2.5
รวม	80	100
2. ด้านต้องการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาใด		
1) ภาษาไทยเท่านั้น	2	2.5
2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น	13	16.3
3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	64	80.0
4) อื่นๆ (ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น จำนวน 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
3. ด้านสาขาวิชาที่ต้องการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง		
1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว	32	40.0
2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก	45	56.3
3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ	37	46.3
4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร	27	33.8
5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	32	40.0
6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	17	21.3
7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว	43	53.8
8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม	25	31.3
9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว	32	40.0
10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว	24	30.0
11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	20	25.0
12) อื่นๆ (ได้แก่ การพัฒนาท้องถิ่นและการท่องเที่ยว 1 คน และ คอมพิวเตอร์ 1 คน)	2	2.5
รวม	80	100
4. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์		
1) แบบทำวิทยานิพนธ์	17	21.3
2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ	31	38.8
3) แบบมีวิชาสัมมนา	32	40.0
รวม	80	100

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
๓. ระยะเวลาที่ผ่านแล้วภายหลังจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา		
1) 2 ปีครึ่ง	45	56.3
2) 3 ปี	21	26.3
3) 4 ปีขึ้นไป	10	12.5
4) อื่นๆ (ได้แก่ 2 ปี จำนวน 4 คน)	4	5.1
รวม	80	100
๔. พื้นที่ทำนันทนาการในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา		
1) จันทร์-ศุกร์	14	17.5
2) เสาร์-อาทิตย์	65	81.3
3) อื่นๆ (ได้แก่ จันทร์, อังคาร และ พฤหัสบดี จำนวน 1 คน)	1	1.3
รวม	80	100
๕. ช่วงเวลาว่างสุดโปรดในการศึกษา		
1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.)	59	73.8
2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)	21	26.3
รวม	80	100
๖. ระยะเวลาที่ว่างสุดโปรดในการศึกษา		
1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)	44	55.0
2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และ ตุลาคม-มกราคม)	13	16.3
3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)	23	28.8
รวม	80	100
๗. จำนวนนักเรียนที่ว่างสุดโปรดในการศึกษา		
1) น้อยกว่า 20 คน	11	13.8
2) 20-30 คน	55	68.8
3) 31 คนขึ้นไป	14	17.5
รวม	80	100
๘. จำนวนนักเรียนที่ว่างสุดโปรดในการศึกษาแบบเปิด		
1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา	46	57.5
2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค	34	42.5
รวม	80	100
๙. จำนวนค่าใช้จ่ายในการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอบและการศึกษาอื่นๆ) ที่ท่านสามารถชำระได้		
1) ต่ำกว่า 25,000 บาท	46	57.5
2) 25,000 - 30,000 บาท	31	38.8
3) 30,001 - 35,000 บาท	2	2.5

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4) 35,001 – 40,000 บาท	1	1.3
รวม	80	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา คือ ประกาศนียบัตรบัณฑิตคิดเป็นร้อยละ 15.0 และ ปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมา คือภาษาอังกฤษเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 16.3 และภาษาไทยเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพักคิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 53.8 และกลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการคิดเป็นร้อยละ 46.3 ตามลำดับ และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรส่วนใหญ่ คือ 2 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมา คือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.3 และ 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าวันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 81.3 รองลงมา คือ จันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 17.5 และอื่นๆ (ได้แก่ จันทร์, อังคาร และ พฤหัสบดี) คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ โดยช่วงเวลาที่สะดวกในการศึกษา คือ ในเวลาราชการ (8.30 – 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 73.8 รองลงมาคือ นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 26.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าภาคการศึกษาที่สะดวกในการศึกษาคือภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์) คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม) คิดเป็นร้อยละ 28.8 และภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม) คิดเป็นร้อยละ 16.3 ตามลำดับ โดยจำนวนนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมคือ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาคือ 31 คนขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 17.5 และน้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค คิดเป็นร้อยละ 42.5 จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ 25,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ 30,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวัดระดับความต้องการ 5 ระดับ และแทนค่าระดับความต้องการมากที่สุดด้วย 5 และแทนค่าระดับความต้องการต่ำที่สุดด้วย 1 โดยการแปลความหมายของความต้องการเหล่านี้ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

5 = ความต้องการในระดับมากที่สุด	มีค่า	4.21- 5.00
4 = ความต้องการในระดับมาก	มีค่า	3.41- 4.20
3 = ความต้องการในระดับปานกลาง	มีค่า	2.61-3.40
2 = ความต้องการระดับน้อย	มีค่า	1.81-2.60
1 = ความต้องการในระดับน้อยที่สุด	มีค่า	1.00-1.80

ตารางที่ 15 ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
1. ความต้องการในการประกอบอาชีพที่สนับสนุนการเรียนการสอน			
1.1 หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)	0.66	4.41	มากที่สุด
1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)	0.61	4.47	มากที่สุด
1.3 ธุรกิจเอกชน	0.76	4.11	มาก
1.4 องค์กรพัฒนาเอกชน	0.79	4.01	มาก
1.5 หน่วยงานภาคประชาชน	0.84	4.02	มาก
รวม	0.73	4.20	มาก
2. ความต้องการในการศึกษาระดับปริญญาโท			
2.1 ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน	0.56	4.60	มากที่สุด
2.2 ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ	0.61	4.56	มากที่สุด
รวม	0.58	4.58	มากที่สุด
3. ความต้องการในการจัดการเรียนการสอน			
3.1 จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	0.77	4.43	มากที่สุด
3.2 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี	0.87	4.01	มาก
3.3 จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร	1.05	3.46	มาก
3.4 จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)	1.13	3.60	มาก
รวม	5.13	3.87	มาก
4. ความต้องการในการเพิ่มพัฒนาการเรียนการสอน			
4.1 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน	0.48	4.62	มากที่สุด

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
4.2 มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุด เพียงพอ	0.54	4.68	มากที่สุด
4.3 มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา	0.51	4.65	มากที่สุด
4.4 มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ	0.46	4.75	มากที่สุด
4.5 มีประกันชีวิตนักศึกษา	0.50	4.66	มากที่สุด
4.6 มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ	0.63	4.60	มากที่สุด
4.7 มีทัศนศึกษาดูงานต่างประเทศ	0.67	4.56	มากที่สุด
4.8 มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	0.62	4.70	มากที่สุด
4.9 มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.61	4.50	มากที่สุด
4.10 มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.64	4.51	มากที่สุด
รวม	0.57	4.62	มากที่สุด
ความต้องการที่มาจากหน่วยงานผู้สอน			
5.1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ	0.56	4.61	มากที่สุด
5.2 อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน	0.57	4.67	มากที่สุด
5.3 อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา เอกขึ้นไป	0.72	4.32	มากที่สุด
5.4 อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0.70	4.37	มากที่สุด
5.5 จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียน การสอน	0.54	4.53	มากที่สุด
รวม	0.62	4.50	มากที่สุด
ความต้องการที่มาจากบัณฑิตศึกษา			
6.1 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง	0.42	4.77	มากที่สุด
6.2 นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.56	4.61	มากที่สุด
6.3 นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ	0.77	4.36	มากที่สุด
6.4 นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่	0.82	4.31	มากที่สุด
6.5 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น	0.50	4.66	มากที่สุด
รวม	0.61	4.54	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	1.37	4.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการเครือข่ายหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมาคือ หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) สนับสนุนในด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และ หน่วยงานธุรกิจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และ ต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 รองลงมาคือต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับ จังหวัดอุบลราชธานี คิดค่าเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และ ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น) คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 รองลงมา คือ ต้องการให้มีมีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการอาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมา คือ ต้องการอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และ ต้องการให้จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

3.6 ผลรวมความต้องการของทุกกลุ่ม

ผลจากการตอบแบบสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมทั้งสิ้น จำนวน 400 คน สามารถแสดงผลได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 16 ข้อมูลส่วนบุคคลของทุกกลุ่ม

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	118	29.5
หญิง	282	70.5
รวม	400	100
2. อายุ		
20-30ปี	278	69.5
31-40 ปี	77	19.3
41-50 ปี	33	8.3
51-60 ปี	12	3.0
รวม	400	100

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		
1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	118	29.5
2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)	45	11.3
3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)	11	2.8
4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)	6	1.5
5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)	62	15.5
6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)	123	30.8
8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์	21	5.3
9) สาขาวิชาอื่นๆ เช่น ไม่ระบุ จำนวน 3 คน	3	0.8
10) ไม่ตอบ	4	1.00
รวม	400	100
4. อาชีพ		
1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน	99	24.8
2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ	113	28.3
3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ	32	8.0
4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	36	9.0
5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ	96	26.5
6) อื่นๆ (ได้แก่ งานอิสระ และงานออกแบบ 1 คน อาจารย์พิเศษ 1 คน นักวิจัย 2 คน และ Aupair in Denmark 1 คน)	5	1.3
7) ไม่ตอบ	9	2.3
รวม	400	100
5. สถานการณ์ประกอบอาชีพในปัจจุบัน		
1) เจ้าของกิจการ	33	10.8
2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน	33	8.3
3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน	23	5.8
4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ	185	46.3
5) ไม่ตอบ	116	29.0
รวม	400	100
6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	150	37.5
2) 5-10 ปี	80	20.0
3) 11-15 ปี	20	5.0

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4) 16 ปี ขึ้นไป	34	8.5
5) ไม่ตอบ	116	29.0
รวม	400	100
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	67	16.8
2) 5,000-10,000 บาท	130	32.5
3) 10,001-15,000 บาท	87	21.8
4) 15,001-20,000 บาท	35	8.8
5) 20,001-25,000 บาท	20	5.0
6) 25,001 บาทขึ้นไป	58	14.5
7) ไม่ตอบ	3	0.8
รวม	400	100
8. ความต้องการในการศึกษาต่อ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1) ต้องการเพิ่มทุนความรู้	294	73.5
2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น	232	58.0
3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา	41	10.3
4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง	131	32.8
5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้	22	5.5
6) อื่นๆ (ได้แก่ จะได้ทำงานที่มีเงินเดือนมากกว่าปัจจุบัน 1 คน เพื่อขยายธุรกิจ 1 คน ไม่ต้องการศึกษาต่อ 2 คน ต้องการเปลี่ยนงาน 1 คน ความรู้สึกส่วนตัวที่ต้องเรียน 1 คน มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น จำนวน 1 คน เรียนไว้เมื่อสนใจงานสายอื่นในอนาคต 1 คน)	8	2.0
รวม	400	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.5 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.3 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.3

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดศึกษาในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา คือ สาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 29.5 และ สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 15.5 ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ / พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมา คือ ไม่ได้ประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละ 26.5 และ พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 24.8

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีสถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบันเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา คือ เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 10.8 และ ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือ

เอกชน คิดเป็นร้อยละ 8.3 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน คือ ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 และ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.5

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.8 และ ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.8

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อคือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 73.5 รองลงมา คือ ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 58.0 และต้องการมีความรู้ในด้านนี้ยิ่งๆ ลึกซึ้ง คิดเป็นร้อยละ 32.8

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 17 ความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของทุกกลุ่ม

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนบัณฑิตศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา		
1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต	41	10.3
2) ปริญญาโท	270	67.5
3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	19	4.8
4) ปริญญาเอก	46	12.5
5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	17	4.3
6) อื่นๆ (ได้แก่ ปริญญาโทถึงปริญญาเอก จำนวน 1 คน)	1	0.3
7) ไม่ตอบ	1	0.5
รวม	400	100
2. ต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนการเรียนการสอนในต่างประเทศ		
1) ภาษาไทยเท่านั้น	12	4.0
2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น	52	13.0
3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	317	79.3
4) อื่นๆ (ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน 3 คน ภาษาสเปน 1 คน ภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น จำนวน 1 คน ภาษาเกาหลี 1 คน และ ภาษาใดก็ได้ตามที่สถาบันมีศักยภาพ จำนวน 1 คน)	7	1.8
5) ไม่ตอบ	8	2.0
รวม	400	100
3. ต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนการเรียนการสอนในสาขาใดบ้าง		
1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว	124	31.0
2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและท่องเที่ยว	136	34.0
3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ	128	32.0
4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร	93	23.3
5) กลุ่มวิชาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว	157	39.3
6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	98	24.5

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว	192	48.0
8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม	102	25.5
9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว	118	29.5
10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว	126	31.5
11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	121	30.3
12) อื่นๆ (ได้แก่ กฎหมายการท่องเที่ยว 1 คน การพัฒนาท้องถิ่นและการท่องเที่ยว 1 คน คอมพิวเตอร์ 2 คน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 1 คน ภาษาศาสตร์ จำนวน 1 คน ภาษาอังกฤษ 1 คน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 คน Airlines in Business 2 คน ควรมีทุกกลุ่มหลักสูตร 1 คน และไม่ระบุ จำนวน 9 คน)	20	5.0
รวม	400	100
6. รูปแบบการเรียนการสอน		
1) แบบทำวิทยานิพนธ์	103	25.8
2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ	164	41.0
3) แบบมีวิชาสัมมนา	125	31.3
4) อื่นๆ (ได้แก่ การเข้าค่ายอบรมเชิงวิชาการ 1 คน เรียนและสอบ จำนวน 1 คน มีให้เลือกแผน 3 คน เรียนทางออนไลน์ 1 คน และไม่ระบุ 1 คน)	7	1.8
5) ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	400	100
5. ระยะเวลาที่ใช้สำหรับวางแผนการเรียนในหลักสูตร		
1) 2 ปีครึ่ง	243	61.0
2) 3 ปี	97	24.3
3) 4 ปีขึ้นไป	40	10.0
4) อื่นๆ (ได้แก่ 1 ปี จำนวน 3 คน 1 ปีครึ่ง ถึง 2 ปี จำนวน 3 คน 2 ปี จำนวน 11 คน ไม่ควรกำหนดเวลา จำนวน 1 คน แล้วแต่หลักสูตร จำนวน 1 คน)	19	4.8
5) ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	400	100
4. หน้าที่ของงานในทางศึกษานิเทศก์		
1) จัมพ์-คอร์ด	48	12.0
2) เสาร์-อาทิตย์	336	84.0
คนไม่ตอบ	4	1.0
รวม	400	100
7. ช่วงเวลาที่ทำงานในทางศึกษา		
1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.)	254	63.5

ด้านที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)	136	34.0
3) ไม่ตอบ	10	2.5
รวม	400	100
8. สภาพการศึกษาที่ผ่านสะดวกในการศึกษา		
1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)	205	51.3
2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)	91	22.8
3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)	93	23.3
4) ไม่ตอบ	11	2.8
รวม	400	100
9. จำนวนผู้ศึกษาต่อรวมทั้งหมดที่ทำงานเป็นวิชาชีพเฉพาะ		
1) น้อยกว่า 20 คน	119	29.8
2) 20-30 คน	231	57.8
3) 31-คนขึ้นไป	49	12.3
4) ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	400	100
10. จำนวนเงินค่าธรรมเนียมในการศึกษาระดับใด		
1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา	197	49.3
2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค	198	49.5
3) อื่นๆ (ได้แก่ คนผ่อนจ่าย จำนวน 1 คน จ่ายก่อนเปิดภาคการศึกษาเป็นงวดๆจำนวน 1 คน เหมาจ่าย แต่สามารถลงแก้ไขวิชาที่ไม่สอบ โดยจ่ายเพิ่มตามหน่วยกิต จำนวน 1 คน)	3	0.8
4) ไม่ตอบ	2	0.5
รวม	400	100
11. ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียน (ไม่รวมค่าธรรมเนียมการสอบและการศึกษาอื่นๆ) ที่ท่านสามารถชำระได้		
1) ต่ำกว่า 25,000 บาท	200	50.0
2) 25,000 - 30,000 บาท	145	36.3
3) 30,001 - 35,000 บาท	31	7.8
4) 35,001 - 40,000 บาท	17	4.3
5) 40,000 บาท ขึ้นไป	4	1.0
6) อื่นๆ (ได้แก่ ไม่เกิน 50,000 บาท 1 คน ไม่ระบุ จำนวน 2 คน)	3	0.8
รวม	400	100

จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 12.5 และประกาศนียบัตรบัณฑิต โดยคิดเป็นร้อยละ 10.3 ทั้งนี้ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วย

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 13.0 และภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 4.0ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 39.3 และ กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก คิดเป็นร้อยละ 34.0 โดยส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา คือ แบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 25.8

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรส่วนใหญ่ คือ 2 ปีครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมา คือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.3 และ 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.0 ซึ่งส่วนใหญ่วันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา คือ จันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ อื่นๆ เช่น (มีวันหยุด 1 วัน ต่อสัปดาห์และไม่แน่นอน จำนวน 1 คน) คิดเป็นร้อยละ 3.8 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมในการศึกษา คือ ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 63.5 รองลงมาคือ นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 34.0

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าภาคการศึกษาที่สะดวกในการศึกษา คือ ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์) คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือ ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม) คิดเป็นร้อยละ 23.3 และ ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม) คิดเป็นร้อยละ 22.8 และส่วนใหญ่จำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม คือ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และ 31 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.3

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมา คือ แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.3 และ อื่นๆอื่นๆ เช่น คนผ่อนจ่าย จำนวน 1 คน จ่ายก่อนเปิดภาคการศึกษาเป็นงวดๆ จำนวน 1 คน และ เหมาจ่าย แต่สามารถลงแก้ไขวิชาที่ไม่ชอบ โดยจ่ายเพิ่มตามหน่วยกิต จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าจำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ 25,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.3 และ 30,001 - 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.8

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวัดระดับความต้องการ 5 ระดับ และแทนค่าระดับความต้องการมากที่สุดด้วย 5 และแทนค่าระดับความต้องการต่ำที่สุดด้วย 1 โดยการแปลความหมายของความต้องการเหล่านี้ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

5 = ความต้องการในระดับมากที่สุด	มีค่า	4.21- 5.00
4 = ความต้องการในระดับมาก	มีค่า	3.41- 4.20
3 = ความต้องการในระดับปานกลาง	มีค่า	2.61-3.40

ด้านที่	ระดับความต้องการ		
	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับความต้องการ
4.4 มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ	0.60	4.66	มากที่สุด
4.5 มีประกันชีวิตนักศึกษา	0.82	4.32	มากที่สุด
4.6 มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ	0.67	4.54	มากที่สุด
4.7 มีทัศนศึกษาดูงานต่างประเทศ	0.83	4.40	มากที่สุด
4.8 มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	0.88	4.40	มากที่สุด
4.9 มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.98	4.10	มาก
4.10 มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา	0.80	4.36	มากที่สุด
รวม	0.74	4.47	มากที่สุด
ค. ความรู้ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน			
5.1 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ	0.65	4.57	มากที่สุด
5.2 อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน	0.58	4.67	มากที่สุด
5.3 อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา เอกขึ้นไป	0.74	4.37	มากที่สุด
5.4 อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	0.77	4.31	มากที่สุด
5.5 จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการ เรียนการสอน	0.68	4.57	มากที่สุด
รวม	0.68	4.50	มากที่สุด
ด. ความรู้ที่นำมาใช้ในการบริการลูกค้า			
6.1 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของ ตนเอง	0.63	4.62	มากที่สุด
6.2 นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.78	4.40	มากที่สุด
6.3 นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ	0.94	4.14	มาก
6.4 นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่	1.11	3.90	มาก
6.5 นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น	0.71	4.52	มากที่สุด
รวม	0.83	4.32	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	0.79	4.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการเครือข่ายหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมาคือ หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) สนับสนุนในด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และ หน่วยงานธุรกิจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงานคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 รองลงมาคือ ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการให้จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี คิดค่าเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และ ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น) คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการให้มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 รองลงมา ต้องการให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน, ต้องการให้มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอและมีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา คิดค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้งสามหัวข้อ 4.64 และต้องการให้มีมีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการอาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมา คือ ต้องการอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ และต้องการให้จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และต้องการให้มีอาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

3.7 ข้อมูลหลักสูตรบัณฑิตศึกษาศาขการท่องเที่ยวในประเทศไทย

จากการรวบรวมข้อมูล พบว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีหลักสูตรบัณฑิตศึกษาศาขการท่องเที่ยวเป็นจำนวน 26 หลักสูตร โดยยังไม่มีหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เห็นได้จาก

1) หลักสูตรระดับปริญญาเอก

หลักสูตรระดับปริญญาเอก มีจำนวนทั้งสิ้น 9 หลักสูตร ได้แก่

ตารางที่ 19 หลักสูตรระดับปริญญาเอกสาขาการท่องเที่ยวในประเทศไทย

ชื่อสถาบัน	ชื่อปริญญา	ชื่อสาขาวิชา	งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ปรัชญาดุษฎี	การจัดการนวัตกรรม	ดุษฎีนิพนธ์	60 หน่วยกิต

ชื่อสถาบัน	ชื่อปริญญา	ชื่อสาขาวิชา	งานวิจัยเพื่อ สำเร็จการศึกษา	จำนวนหน่วย กิตติคุณ หลักสูตร
	บัณฑิต	การท่องเที่ยวและ บริการ		
มหาวิทยาลัยนเรศวร	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	การจัดการการ ท่องเที่ยว	NA	NA
มหาวิทยาลัยพะเยา	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	การจัดการการ ท่องเที่ยว	ดุษฎีนิพนธ์	59 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	การจัดการการ ท่องเที่ยวและการ โรงแรม	วิทยานิพนธ์	- แบบที่ 1.1 48 หน่วยกิต - แบบที่ 2.1 56 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	สาขาวิชาพัฒนาการ ท่องเที่ยว (การจัดการ นันทนาการและการ ท่องเที่ยว)	ดุษฎีนิพนธ์	48 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	การกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว	ปริญญาานิพนธ์	- จากผู้สำเร็จ ปริญญาตรี 89 หน่วยกิต - จากผู้สำเร็จ ปริญญาโท 55 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	การจัดการมรดกทาง สถาปัตยกรรมกับการ ท่องเที่ยว (หลักสูตร นานาชาติ)	Dissertation	- จากผู้สำเร็จ ปริญญาตรี 72 หน่วยกิต - จากผู้สำเร็จ ปริญญาโท 48 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	Doctor of Philosophy	Hospitality and Tourism Management	Dissertation	54 หน่วยกิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริ หารศาสตร์	ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต	การจัดการการ ท่องเที่ยวแบบบูรณา การ	วิทยานิพนธ์	- แบบที่ 1.1 48 หน่วยกิต - แบบที่ 2.1 57 หน่วยกิต - แบบที่ 2.2 75 หน่วยกิต

2) หลักสูตรระดับปริญญาโท

ในส่วนของหลักสูตรระดับปริญญาโท สามารถจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยได้เป็น กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏและกลุ่มมหาวิทยาลัยรัฐ ขณะที่พบว่ามหาวิทยาลัยเอกชนยังไม่มีเปิดสอนในระดับปริญญาโทที่ตรงสาขาโดยเฉพาะ¹ ทั้งนี้อาจสรุปได้ดังนี้

2.1) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

หลักสูตรระดับปริญญาโทในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 หลักสูตร ได้แก่

ตารางที่ 20 หลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาการท่องเที่ยวในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชื่อสถาบัน	ชื่อปริญญา	ชื่อสาขาวิชา	งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	38 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การจัดการท่องเที่ยว	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การค้นคว้าอิสระ	- แผน ก แบบ ก 1 36 หน่วยกิต - แผน ก แบบ ก 2 42 หน่วยกิต - แผน ข 42 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บริหารธุรกิจ (กลุ่มวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ)	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข สารนิพนธ์	42 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การจัดการบริการ	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข ค้นคว้าอิสระ	42 หน่วยกิต

2.2) กลุ่มมหาวิทยาลัยรัฐ

หลักสูตรระดับปริญญาโทในกลุ่มมหาวิทยาลัยรัฐ มีจำนวนทั้งสิ้น 13 หลักสูตร ได้แก่

¹ มีมหาวิทยาลัยเอกชนที่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทแต่ยังไม่อาจจัดได้ว่าตรงสาขา เช่น มหาวิทยาลัยเกริก จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการสื่อสารการท่องเที่ยวและบันเทิง เป็นต้น (บุญยสุภษฎ์ อนุภสุและคณะ, 2555: 66)

ตารางที่ 21 หลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาการท่องเที่ยวของกลุ่มมหาวิทยาลัยรัฐ

ชื่อสถาบัน	ชื่อปริญญา	ชื่อสาขาวิชา	งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	38 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การจัดการการท่องเที่ยว	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การศึกษาอิสระ	36 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	39 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง	37 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยพะเยา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	37 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการท่องเที่ยวและโรงแรม	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การศึกษา ค้นคว้าอิสระ	45 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยมหิดล	การจัดการมหาบัณฑิต	การจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข สารนิพนธ์	48 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยว	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การค้นคว้าอิสระ	39 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	การวางแผนและการจัดการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ปริญญาโทนิพนธ์	39 หน่วยกิต
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว	ปริญญาโทนิพนธ์	40 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมกับการท่องเที่ยว (หลักสูตรนานาชาติ)	- Plan A Thesis - Plan B Research Project	36 หน่วยกิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	Hospitality and Tourism	- Plan A Thesis - Plan B Minor	52 หน่วยกิต

ชื่อสถาบัน	ชื่อปริญญา	ชื่อสาขาวิชา	งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร
		Management (International Program)	Thesis	
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การค้นคว้าอิสระ	36 หน่วยกิต

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

ในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอกเพื่อให้เข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่สอดคล้องกับข้อมูลทั้งจากบทที่ 3 และการสัมภาษณ์ต่อไป

4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ประธานและรองประธานหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอีกสถานะหนึ่งคือเจ้าของและผู้จัดการธุรกิจทางการท่องเที่ยวและการโรงแรมขนาดใหญ่ของจังหวัด ตลอดจนผู้มีส่วนรับผิดชอบด้านนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี และท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าทั้งสองฝ่ายมีความเห็นในประเด็นที่แตกต่างกันดังนี้

1) ความเห็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดอุบลราชธานีในอนาคต

ความเห็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดอุบลราชธานีในอนาคตนับเป็นประเด็นที่หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานีที่กล่าวถึงการเป็นวงกลมเศรษฐกิจ¹ ซึ่งจังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลาง (Hub) ทางด้านการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า ศูนย์กลางการขนส่งสินค้า (Logistics) ทางบก ศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศ และศูนย์กลางการลงทุนระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชา ดังนั้นในอนาคตหากมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจอาเซียน จังหวัดอุบลราชธานีจะสามารถเชื่อมโยงการเดินทางและการท่องเที่ยวกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชาได้สะดวกมากขึ้น (นิมิตร สิทธิไตรย์, 2554 : สัมภาษณ์)

ขณะเดียวกัน เขตวงกลมเศรษฐกิจ ยังอาจนำไปสู่การเกิดเส้นทางทางการท่องเที่ยว (Route) ใหม่ได้อีกด้วย เช่น เครือข่ายเส้นทางท่องเที่ยวไทย ลาวตอนใต้ เวียดนามตอนกลาง และกัมพูชา เป็นต้น

¹ แนวคิดการจัดตั้งวงกลมเศรษฐกิจ เริ่มขึ้นในสมัยประธานหอการค้าคนก่อนหน้านี้คือนายชวลิต อดิเรกนิช ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานกรรมการที่ปรึกษาหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี

ภาพประกอบ 1 วงกลมเศรษฐกิจ (ที่มา: หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี, 2554 : เว็บไซต์)

2) ความเห็นด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับบริบทสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

นอกจากการคำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานีในอนาคตแล้ว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดอุบลราชธานียังได้สะท้อนปัญหาเกี่ยวกับการคำนึงถึงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ต้องก่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และเพื่อให้สามารถลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศได้อีกด้วย (ศิริรัตน์ เมือกโพธิ์ทอง, 2554. : สัมภาษณ์)

3) ความเห็นด้านปรัชญาหลักสูตร

ด้านปรัชญาหลักสูตร ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งผู้ประกอบการและหน่วยงานรัฐต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดอุบลราชธานีที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์และสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ยาวนาน ดังนั้นปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรจึงไม่ควรละเลยการศึกษาที่เน้นความรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (นิมิตร สิทธิไตรย์, 2554 : สัมภาษณ์ และสิริกัญญา พิริยะกิจไพบูลย์, 2554. : สัมภาษณ์) ตลอดจนการทำความเข้าใจอารยธรรมอีสานใต้ (คตศิลป์ ออกอุ้น, 2554. : สัมภาษณ์)

ขณะเดียวกัน หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว ควรมีปรัชญาที่จะสามารถส่งเสริมการคิดค้นทางนวัตกรรมในด้านการจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี และประเทศไทย อันจะช่วยให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (นิมิตร สิทธิไตรย์, 2554 : สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ ในส่วนผู้ประกอบการยังให้ความสำคัญกับปรัชญาหลักสูตรที่ควรเน้นเศรษฐกิจพอเพียงทางการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงการท่องเที่ยวที่มีความพอดี มีใจเน้นหนักการท่องเที่ยวแบบมวลชน (Mass Tourism) อันจะนำไปสู่ผลกระทบทางการท่องเที่ยวในด้านลบในอนาคต (ศิริรัตน์ เมื่อกโพธิ์ทอง .2554. : สัมภาษณ์)

4) ความเห็นด้านการพัฒนาทักษะของผู้เรียน

ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจต่างมีความเห็นที่สอดคล้องกันต่อเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สามารถทำงานในจังหวัดอุบลราชธานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตลอดจนอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สามารถสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้เรียนได้ดังนี้

4.1) ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาการท่องเที่ยวของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดวงกลมเศรษฐกิจ และการเตรียมตัวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งภาษาอังกฤษจะกลายเป็นภาษาหลักของภูมิภาค ผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจึงต้องใช้ทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การวิจัย และการประกอบอาชีพมากขึ้น (ศิริรัตน์ เมื่อกโพธิ์ทอง, .2554. : สัมภาษณ์)

4.2) ทักษะทางการตลาดและการสื่อสาร

ความเห็นในประเด็นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความหมายไว้ว่าเนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องมีทักษะด้านการตลาด การจัดการทางการตลาด และการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ตลาดให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งทักษะดังกล่าวยังรวมไปถึงการทำความเข้าใจพฤติกรรมนักท่องเที่ยว (ยุพา ปานรอด, .2554. : สัมภาษณ์) ตลอดจนการสร้างตราสินค้าทางการท่องเที่ยว (ศิริรัตน์ เมื่อกโพธิ์ทอง, .2554. : สัมภาษณ์ และ คตศิลป์ อุกอห์น, .2554 : สัมภาษณ์) เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวจดจำจังหวัดอุบลราชธานีในฐานะศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคมากขึ้น

4.3) ทักษะการจัดการธุรกิจสมัยใหม่

ไม่เพียงแต่ทักษะทางการตลาดและการสื่อสารที่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีควรมีเท่านั้น หากแต่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวยังมีความเห็นว่าการที่หลักสูตรสามารถพัฒนาทักษะการจัดการธุรกิจสมัยใหม่ให้กับผู้เรียนยังคงเป็นสิ่งสำคัญอีกด้วย เนื่องจากในปัจจุบันรูปแบบของธุรกิจการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้นการมีทักษะการจัดการสมัยใหม่เพื่อให้ทันรูปแบบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงจึงมีความจำเป็น (ศิริรัตน์ เมื่อกโพธิ์ทอง, .2554. : สัมภาษณ์)

4.4) ทักษะด้านการวิจัยทางการท่องเที่ยว

ขณะเดียวกัน หน่วยงานรัฐด้านการท่องเที่ยว ซึ่งให้ความสำคัญกับการวางแผนและการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี มีความเห็นว่าเนื่องจากเป็นหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

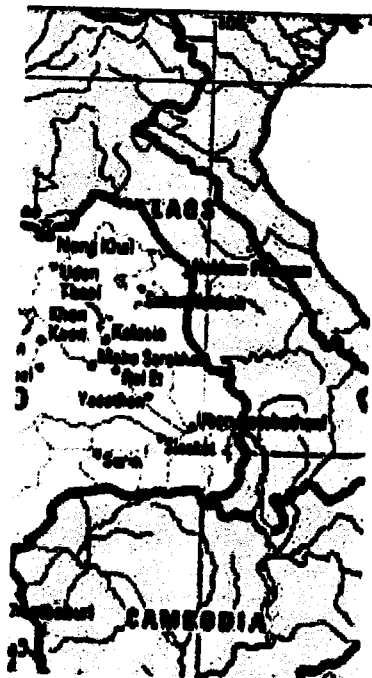
ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับทักษะการวิจัยทางการท่องเที่ยวอีกด้วย เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวการมีแผนงาน ซึ่งต้องใช้ทักษะดังกล่าวเป็นหลัก ดังนั้นหากผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีทักษะดังกล่าว น่าจะส่งผลดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มมากขึ้น (คตศิลป์ ออกอุ้น, 2554. : สัมภาษณ์)

4.2 วิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอก

อย่างไรก็ดี เพื่อให้เข้าใจบริบทของคณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอกของคณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อสามารถเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น อันมีผลต่อการพิจารณาร่วมกับข้อมูลในบทที่ 3 และข้อ 4.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม เห็นได้จาก

1) จุดแข็ง

1.1) เนื่องจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตั้งอยู่ในภูมิภาคอีสานตอนล่าง ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งข้อได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ดังกล่าวนับเป็นจุดแข็งที่มีความเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและตามแนวคิดวงกลมเศรษฐกิจเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และอาจนำไปสู่จุดแข็งด้านการผลิตคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในอาเซียนให้เพิ่มมากขึ้น ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 จังหวัดอุบลราชธานีกับการเชื่อมต่อประเทศเพื่อนบ้าน
(ที่มา: แหล่งท่องเที่ยว, 2554 : เว็บไซต์)

1.2) เนื่องจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 (บุญยสุภฎ์ อเนกสุข และพัชรี ธานี , 2549 : 38) ส่งผลให้ชื่อเสียงของหลักสูตรในฐานะตราสินค้า (Brand) ด้านการท่องเที่ยว เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จึงอาจสะท้อนชื่อเสียงทางวิชาการด้านการท่องเที่ยวที่สามารถจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาได้ในอนาคต

1.3) จากข้อ 1.2) ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ส่งผลให้มีการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการทางการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ข้อมูลในปี พ.ศ. 2555 พบว่ามีอาจารย์ประจำหลักสูตรซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน 4 คน และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอกจำนวน 2 คน โดยมีผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนวน 1 คน อันสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งทางวิชาการของอาจารย์และความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้อาจพิจารณาตารางที่ 22 และ 23

ตารางที่ 22 จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ประเภทบุคลากร	วุฒิการศึกษา	ชื่อวุฒิการศึกษา
1.	น.ส. ยุวดี จิตต์โกศล	อาจารย์	พนักงานเงิน งบประมาณ	ป. เอก	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมกับการท่องเที่ยว)
2.	น.ส.พัชรี ธานี	อาจารย์	พนักงานเงิน งบประมาณ	ป.โท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทางวัฒนธรรม)
3.	นายบุญยสุภฎ์ อเนกสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ข้าราชการ	ป.เอก	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (โทศึกษา)
4.	นายปริวรรต สมนึก	อาจารย์	พนักงานเงิน งบประมาณ	ป.เอก	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยว)
5.	นายสุภัทร ศรีจงแสง	อาจารย์	พนักงานเงิน งบประมาณ	ป.เอก	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมกับการท่องเที่ยว)

ตารางที่ 23 จำนวนอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ประเภทบุคลากร	คุณวุฒิที่ศึกษาต่อ	สาขาที่ศึกษาต่อ
1	น.ส.กัญชรัชนี ศรีจันทร์	อาจารย์	พนักงานเงิน งบประมาณ	ป.เอก	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมกับการท่องเที่ยว)
2.	น.ส.นวิทา พลทวม	อาจารย์	พนักงานเงิน งบประมาณ	ป.เอก	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การจัดการนวัตกรรมการท่องเที่ยวและบริการ)

1.5) บัณฑิตจะมีจุดแข็งด้านภาษาอังกฤษ

เนื่องจากพื้นฐานของคณะศิลปศาสตร์คือคณะที่จัดการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้จากการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีสาขาภาษาอังกฤษและการสื่อสาร และปริญญาโทการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจึงมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในประเด็นทักษะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่ผู้ประกอบการต้องการก็คือทักษะด้านภาษาอังกฤษ

2) จุดอ่อน

2.1) เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์ทางการท่องเที่ยวเกี่ยวข้องข้องกับการโรงแรมด้วย หากแต่ข้อจำกัดของบุคลากรของคณะศิลปศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญการจัดการเรียนการสอนด้านการท่องเที่ยว คณะที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีการจัดการเรียนการสอนด้านการโรงแรมอยู่ที่คณะบริหารศาสตร์ จึงอาจเป็นจุดอ่อนที่คณะศิลปศาสตร์ไม่สามารถเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านการโรงแรมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวได้

2.2) การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งให้ความสำคัญในการผลิตนักวิจัยทางการท่องเที่ยวเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจใช้งบประมาณเพื่อการบริหารจัดการที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะระยะเริ่มรับนักศึกษารุ่นแรกภายใต้งบประมาณของคณะศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีจำกัด

2.3) เช่นเดียวกับข้อ 2.2) การจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวในระยะเริ่มแรก มีความจำเป็นต้องใช้สาธารณูปโภคเพื่อรองรับ เช่น จำนวนหนังสือในห้องสมุด อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในห้องเรียน การมีห้องบัณฑิตศึกษา ตลอดจนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี แต่ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณของคณะศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.4) เนื่องจากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นนั้น นับเป็นหลักสูตรแรกในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบกับการที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานียังเป็นที่รู้จักในวงจำกัด ดังนั้นในการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระยะแรกอาจมีจุดอ่อนในด้านการสร้างภาพลักษณ์ของหลักสูตรเพื่อให้เป็นที่รู้จักของผู้สนใจ

3) โอกาส

3.1) ข้อมูลจากบทที่ 3 ทำให้พบว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งทั้งสองมหาวิทยาลัยข้างต้นตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและตอนกลาง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวเลย ดังนั้นโอกาสที่จะมีนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตลอดจนประเทศไทยใกล้เคียงเข้ามาศึกษาต่อจึงอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอันนับเป็นประเด็นของการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดจากสถาบันการศึกษาอื่นทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

3.2) การที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้จัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาศาสาขาท่องเที่ยวซึ่งนับเป็นหลักสูตรแรกในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างดังกล่าว ดังนั้นมีโอกาสที่จะได้รับความสนับสนุนทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล บุคลากร การวิจัย ฯลฯ จากหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนคนในท้องถิ่น

33) รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง :อันเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตลอดจนนโยบายรัฐบาลทุกชุดจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้การจัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาศาขาท่องเที่ยวของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจึงมีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมากขึ้นเช่นกัน

3.4) นโยบายการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานด้านการท่องเที่ยวไปทั่วภูมิภาค การจัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาศาขาท่องเที่ยวจึงสามารถยกระดับศักยภาพและโอกาสในการทำงานสาขาดังกล่าวของผู้ศึกษาในภูมิภาคมากขึ้น

4) อุปสรรค

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในประเด็นการตลาดและตราสินค้า (Brand) แล้ว จะพบว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานียังคงขาดความเข้มแข็งในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นในประเทศ ทั้งนี้เหตุผลประการสำคัญก็คือการเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ที่มีอายุเพียง 2 ทศวรรษ เมื่อเทียบกับสถาบันอื่นที่มีอายุมากกว่าและจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวมาก่อน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ul style="list-style-type: none"> - การได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ของคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ชื่อเสียงของหลักสูตรในฐานะตราสินค้า (Brand) ด้านการท่องเที่ยว - ศักยภาพของอาจารย์ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการ - ความเข้มแข็งในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการโรงแรมได้ ทั้งที่ควรอยู่ในกลุ่มองค์ความรู้ชุดเดียวกัน - อาจใช้งบประมาณเพื่อการบริหารจัดการที่เพิ่มขึ้น - ต้องใช้สาธารณูปโภคเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น - การสร้างภาพลักษณ์ของหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว - หลักสูตรใหม่อาจได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล บุคลากร การวิจัย ฯลฯ เพิ่มขึ้น - รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง - โอกาสในการทำงาน 	<p>มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีขาดความเข้มแข็งในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นในประเทศ</p>

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
		ภายหลังการเข้าสู่เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)	

4.3 เค้าโครงการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากบทที่ 3 และข้อ 4.1-4.2 เมื่อพิจารณาร่วมกับแนวคิดที่ปรากฏในบทที่ 2 สามารถเสนอเค้าโครงการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ดังนี้

4.3.1 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีควรให้ความสำคัญกับปรัชญาของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนานวัตกรรมและบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญสอดคล้องกับในบริบททางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยีของประเทศและภูมิภาคเพื่อลดผลกระทบทางลบจากการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวทั้งเชิงคุณค่าและมูลค่าเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและอาเซียน

ปรัชญาดังกล่าวนับว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ในประเด็นการเกิดวงกลมเศรษฐกิจที่จังหวัดอุบลราชธานีสามารถเป็นศูนย์กลางทางการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า ศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางบก ศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศ และศูนย์กลางการลงทุนระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนข้อเสนอที่ต้องการให้หลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การคิดค้นนวัตกรรมการจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันทางการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ปรัชญาดังกล่าวยังสอดคล้องกับการเป็นจุดแข็งของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่เป็นศูนย์กลางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอีกด้วย

4.3.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีควรมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรที่ปรากฏในข้อ 4.3.1 ตลอดจนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในประเด็นความเห็นด้านการพัฒนาทักษะของผู้เรียน ซึ่งพบว่าหลักสูตรควรพัฒนาโปรแกรมทางการท่องเที่ยวอย่างที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาโปรแกรมทางการท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม มีทักษะในการวิจัย สามารถนำนวัตกรรมทางการท่องเที่ยวจากผลการวิจัยไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้วิจารณ์ญาณญาณอย่างเหมาะสมเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ บนฐานความรู้ที่ได้รับจาก

การวิจัย มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในระดับสูง ตลอดจนบูรณาการองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวกับการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีศักยภาพสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

4.3.3 ชื่อปริญญาของหลักสูตร

หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ควรจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีผู้สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทถึงร้อยละ 67.5 ขณะที่คณาจารย์เป็นศิลปศาสตรมหาบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนการเกิดขึ้นในคณะศิลปศาสตร์

4.3.4 ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตร

ผู้วิจัยเห็นว่าหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ควรใช้ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตรว่า “นวัตกรรมการท่องเที่ยว” เพื่อให้มีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดความแตกต่างจากหลักสูตรอื่นที่ปรากฏกฎบทที่ 3 อีกทั้งยังอาจช่วยเสริมจุดแข็งของหลักสูตรในฐานะตราสินค้า (Brand) ด้านการท่องเที่ยว การลดจุดอ่อนด้านการสร้างภาพลักษณ์ของหลักสูตร ตลอดจนอาจสร้างโอกาสในฐานะของการที่ยังไม่มีมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว และโดยใช้ชื่อดังกล่าวอีกด้วย

4.3.5 เนื้อหาในหลักสูตร

หากพิจารณาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ทักษะการจัดการธุรกิจสมัยใหม่ ทักษะทางการตลาดและการสื่อสาร และทักษะด้านการวิจัยทางการท่องเที่ยว จะพบว่ามีความสอดคล้องกับความกลุ่มวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสงค์จะศึกษาต่อในกลุ่มวิชาต่างๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียงลำดับจากร้อยละมากไปหาน้อย ได้แก่

- กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 48.0
- กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 39.3
- กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 32.0
- กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 31.5
- กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 31.0
- กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ คิดเป็นร้อยละ 30.3

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรให้หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับข้างต้น โดยอาจจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยว รายวิชาด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการท่องเที่ยว รายวิชาด้านการวางแผนเพื่อพัฒนานวัตกรรมการ

ท่องเที่ยว รายวิชาด้านการจัดประชุมและนิทรรศการ รายวิชาด้านการจัดการโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว
รายวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยวและรายวิชาวิธีวิจัยด้านนวัตกรรมการท่องเที่ยว

4.3.6 งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ควรกำหนดรูปแบบให้มีงานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษาในรูปแบบแผน ก และแผน ข โดยที่แผน ก
กำหนดให้ผู้เรียนต้องทำวิทยานิพนธ์เพื่อสำเร็จการศึกษา และแผน ข กำหนดให้ผู้เรียนต้องทำรายงานการ
ค้นคว้าอิสระเพื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากเมื่อพิจารณาข้อมูลหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาการ
ท่องเที่ยว เฉพาะปริญญาโทที่แต่ละมหาวิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอน (ดังที่ปรากฏในบทที่ 3) จะพบว่า
มีการกำหนดรูปแบบการศึกษาแบบแผน ก และแผน ข จำนวน 11 หลักสูตร จากทั้งหมด 17 หลักสูตร
ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามที่แสดงกล่าวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดประสงค์จะทำรายงาน
การศึกษาค้นคว้าอิสระคิดเป็นร้อยละ 41.1 และประสงค์ทำวิทยานิพนธ์คิดเป็นร้อยละ 25.8

อย่างไรก็ดี การกำหนดรูปแบบดังกล่าวยังสอดคล้องกับข้อมูลส่วนบุคคลใน
แบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว (ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ร้อย
ละ 28.3 และพนักงานบริษัท/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 24.8) โดยนัยนี้การกำหนดรูปแบบการศึกษาแบบ
แผน ก และแผน ข จึงอาจช่วยให้ผู้เรียนซึ่งมีโอกาสมาจากที่ประกอบอาชีพมีทางเลือกที่เหมาะสมกับการ
ทำงานปัจจุบันของตนเองมากที่สุดอีกด้วย

4.3.7 หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

ข้อมูลหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาการท่องเที่ยว เฉพาะปริญญาโทที่แต่ละ
มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนตามที่ปรากฏในบทที่ 3 ระบุว่าจำนวนปริญญาโทในสาขาการ
ท่องเที่ยวทั้งสิ้นจำนวน 17 หลักสูตร และมีจำนวนหน่วยกิตอยู่ระหว่าง 36-52 หน่วยกิต ซึ่งในจำนวน
ดังกล่าวมี 3 หลักสูตรที่มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต ขณะเดียวกันหากพิจารณาข้อมูล
จากแบบสอบถามที่ระบุว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสงค์จะสำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปีครึ่ง คิด
เป็นร้อยละ 61.0 ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรให้หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีพิจารณาจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรที่ 36 หน่วยกิตเพื่อมิให้จำนวนวิชา
มากเกินไป อันอาจไม่สอดคล้องกับจำนวนระยะเวลาการศึกษาที่ผู้ประสงค์จะเข้าศึกษาต้องต้องการ

84.3.8 การจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยเสนอให้หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานีจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 16.30 น. เพื่อให้สอดคล้อง
กับข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งระบุว่าผู้ตอบแบบสอบถามประสงค์จะศึกษาในวันเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อย
ละ 84.0 ทั้งนี้เรียนในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) คิดเป็นร้อยละ 63.5 ขณะเดียวกันการจัดการเรียน
การสอนดังกล่าวยังสอดคล้องกับข้อมูลส่วนบุคคลในแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือผู้ที่

ประกอบอาชีพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์จะเอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนได้มากยิ่งขึ้น

4.3.9 การประเมินผล

ในส่วนของการประเมินผลการศึกษา นั้น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลศึกษาไว้ในหมวด 7 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 เช่นผ่านการสอบรายวิชา การสอบประมวลความรู้ การสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ การสอบภาษาต่างประเทศ

ขณะเดียวกัน ในข้อบังคับดังกล่าวได้มีการกำหนดในหมวด 9 ซึ่งว่าด้วยการสำเร็จการศึกษาที่กำหนดให้ผู้ขอสำเร็จการศึกษาจะต้องมีการตีพิมพ์บทความในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ดังนั้นหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจึงมีความจำเป็นต้องกำหนดการประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับของมหาวิทยาลัยดังกล่าว

ตารางที่ 25 ค่าโครงสร้างหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว

ประเด็น	รายละเอียด	เหตุผล
ปรัชญาของหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนานวัตกรรม - พัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว - เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน - การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและอาเซียน 	<ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ - สอดคล้องกับจุดแข็ง - สอดคล้องกับโอกาส
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนานวัตกรรมทางการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม - มีทักษะในการวิจัย - มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในระดับสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ - สอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถาม
ชื่อปริญญาของหลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถาม
ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตร	นวัตกรรมการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร - เกิดความแตกต่างจากหลักสูตรอื่น - เสริมจุดแข็ง - ลดจุดอ่อน - สร้างโอกาส
เนื้อหาในหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว - กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว - กลุ่มวิชาการจัดการประชุม สัมมนา และ 	<ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ - สอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถาม

ประเด็น	รายละเอียด	เหตุผล
	นิทรรศการ - กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว - กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ	
งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา	- แผน ก วิทยานิพนธ์ - แผน ข การค้นคว้าอิสระ	- เป็นทางเลือกในการศึกษา - สอดคล้องกับข้อมูลจาก แบบสอบถาม
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	36 หน่วยกิต	เพื่อความเหมาะสมในระยะเวลาการศึกษา
การจัดการเรียนการสอน	วันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 16.00 น.	สอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถาม
การประเมินผล	- การสอบรายวิชา - การสอบประมวลความรู้ - การสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ - การสอบภาษาต่างประเทศ - การตีพิมพ์บทความในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ	ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย อุบลราชธานีว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 5 เป็นการนำเสนอข้อมูลสรุปผลการศึกษาที่เกิดขึ้นในบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 พร้อมทั้งอภิปรายผลการศึกษาให้เห็นแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาสู่การเป็นหลักสูตรที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ต่อไป และนำเสนอข้อเสนอแนะทั้งข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตร และข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วซึ่งก่อให้เกิดการขยายตัวในการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาคอีสานที่ไม่เพียงแต่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีเท่านั้น แต่พบว่ามีจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการท่องเที่ยวระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 3 มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางและตอนบน ขณะที่ยังไม่มีมหาวิทยาลัยใดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท

ขณะเดียวกันหากพิจารณาศักยภาพทางการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในฐานะประตูสู่ภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงจะพบว่ามีความสอดคล้องอย่างยิ่งต่อการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวหากมีการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี พ.ศ. 2558 ด้วยเหตุนี้การวิจัยแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจึงเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ได้แก่

- 1) เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- 2) เพื่อจำแนกและเปรียบเทียบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวที่มีในประเทศไทยตลอด 1 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2553-2554)
- 3) เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- 4) เพื่อเสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เหมาะสม
- 5) เพื่อเสนอแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยควบคู่กันระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่แจกแบบสอบถาม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทย ตลอดจนข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวน 400 ชุด เพื่อให้ทราบระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระดับความต้องการในโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา และรายวิชาที่สอน ระดับความต้องการในรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน ระดับความต้องการในสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ระดับความคาดหวังต่อความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และระดับความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ยังใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี และข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อให้ทราบความต้องการหลักสูตรของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่น อีกทั้งยังใช้การศึกษาเอกสารเพื่อเปรียบเทียบหลักสูตรในประเด็นชื่อปริญญาของหลักสูตร ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตร งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา ตลอดจนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์การวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอก เพื่อความเข้าใจ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวต่อไป

งานวิจัยนี้ใช้แนวคิดเพื่อประกอบการวิจัย 2 แนวคิดได้แก่แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรซึ่งระบุองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรได้แก่จุดมุ่งหมายทั่วไป เนื้อหาสาระและประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผล ขณะที่อีกแนวคิดในการวิจัยได้แก่แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ได้แก่การกำหนดเป้าหมาย การออกแบบหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งต้องพิจารณาควบคู่ไปกับบริบทสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในแต่ละพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่าจากแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด สามารถแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้

1) ความต้องการของกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.3 โดยมีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.8 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือสาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.3 โดยประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานของรัฐคิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาได้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 20.0 ทั้งนี้ประกอบอาชีพในระดับปฏิบัติการร้อยละ 65.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) คิดเป็นร้อยละ 8.8 และต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 81.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 10.0 และภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.5 โดยส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 48.8 และกลุ่ม

วิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว กับ กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งมีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 41.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ แบบทำวิทยานิพนธ์คิดเป็นร้อยละ 31.3 และแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 22.5 และมีวันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 88.8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 รองลงมาคือทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และต้องการทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการต้องการนำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และ นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13

2) ความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.8 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.0 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.3 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมา คือ สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 27.5 และสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน) คิดเป็นร้อยละ 11.3 และประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25.0 และอื่นๆ เช่น งานอิสระ และงานออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 1.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา คือ ประกาศนียบัตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 30.0 และ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงกับไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีค่าเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 10.0 และต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย และภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา คือ ภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.5 และภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 6.3 ทั้งนี้อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 37.5 และ กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก คิดเป็นร้อยละ 32.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมา คือ แบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 40.0 และ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 18.8 และวันที่สะดวกในการศึกษามากที่สุด คือ เสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 82.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมาคือ ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาคูงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเองคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ นำ ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ซึ่งทั้งสามอันดับนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ความต้องการของกลุ่มศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.5 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.3 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.8 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็น 62.5รองลงมา คือ สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 18.8 และ สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 13.8 ทั้งนี้ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา คือ ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 31.3 และไม่ได้ประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละ 18.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 78.8 รองลงมา คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 10.0 และ) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) และไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีค่าเท่ากัน โดยคิดเป็นร้อยละ 5.0 และต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 21.3 และภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.3 ทั้งนี้อยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 48.8 และกลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 47.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 28.8 และแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 26.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาคูงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ ต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดและต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ซึ่งทั้งสามอันดับนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4) ความต้องการของกลุ่มนักศึกษามัธยมศึกษาในประเทศไทย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน) คิดเป็นร้อยละ 22.5 สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 20.0 และ ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ / พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 18.8 และพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 16.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือ ระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 23.8 และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงโดยคิดเป็นร้อยละ 6.3 และส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 11.3 และอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 32.5 และกลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ คิดเป็นร้อยละ 30.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 28.8 และแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือ ต้องการทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงานอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 รองลงมาคือ นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

5) ความต้องการของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือเพศชายคิดเป็นร้อยละ 20 โดยส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 23.8 และสาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 15.0

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา คือ ประกาศนียบัตรบัณฑิตคิดเป็นร้อยละ 15.0 และ ปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 5 โดยต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมา คือภาษาอังกฤษเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 16.3 และภาษาไทยเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 2.5 ในกลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพักรับรองคิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 53.8 และกลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการคิดเป็นร้อยละ 46.3 ตามลำดับ และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 38.8 และ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองอันดับ และผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

6) ผลรวมความต้องการของทุกกลุ่ม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.5 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.3 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.3 โดยศึกษาในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์) คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา คือ สาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 29.5 และ สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส) คิดเป็นร้อยละ 15.5

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 12.5 และ ประกาศนียบัตรบัณฑิต โดยคิดเป็นร้อยละ 10.3 ทั้งนี้ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 13.0 และภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 4.0

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา คือ กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 39.3 และ กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพักรับรอง คิดเป็นร้อยละ 34.0 โดยส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทำรายงานการศึกษาอิสระ คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา คือ แบบมีวิชาสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ แบบทำวิทยานิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 25.8

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงานคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 รองลงมาคือ ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ คิดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ และผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.62 รองลงมาคือนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และ นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสามอันดับ

อย่างไรก็ดีจากการรวบรวมข้อมูล พบว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีหลักสูตรบัณฑิตศึกษาศาขการท่องเที่ยวเป็นจำนวน 26 หลักสูตร โดยยังไม่มีหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ทั้งนี้แบ่งเป็น

1) หลักสูตรระดับปริญญาเอก มีจำนวนทั้งสิ้น 9 หลักสูตร

2) หลักสูตรระดับปริญญาโท มีจำนวน 17 หลักสูตร แบ่งเป็นหลักสูตรในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 4 หลักสูตร และหลักสูตรกลุ่มมหาวิทยาลัยรัฐ 13 หลักสูตร ขณะที่พบว่ามหาวิทยาลัยเอกชนยังไม่มี การเปิดสอนในระดับปริญญาโทที่ตรงสาขาโดยเฉพาะ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าของและผู้จัดการธุรกิจทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมขนาดใหญ่ของจังหวัดอุบลราชธานี และหน่วยงานรัฐซึ่งรับผิดชอบด้านนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีความเห็นในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ประเด็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดอุบลราชธานีในอนาคตโดยเฉพาะวงกลมเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประเด็นปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรที่ไม่ละเลยการศึกษาที่เน้นความรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอารยธรรมอีสานได้รวมถึงการสร้างนวัตกรรมในด้านการจัดการท่องเที่ยว และประเด็นการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านภาษาอังกฤษ การตลาดและการสื่อสาร การจัดการธุรกิจสมัยใหม่ ตลอดจนการวิจัยทางการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ในงานวิจัยนี้ยังได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของคณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อสามารถเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยพบว่า

1) คณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีจุดแข็งในด้านที่ตั้งซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชา นอกจากนี้ยังมีชื่อเสียงของหลักสูตรในฐานะตราสินค้า (Brand) ด้านการท่องเที่ยวมานานถึง 15 ปี ตลอดจนมีจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน 4 คน และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอกจำนวน 2 คน โดยมีผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนวน 1 คน และยังมีจุดแข็งมีด้านภาษาอังกฤษ

2) คณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีจุดอ่อนตรงที่คณะศิลปศาสตร์ไม่สามารถเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านการโรงแรมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวได้เนื่องจากอยู่ต่างคณะ อีกทั้งยังอาจใช้งบประมาณเพื่อการบริหารจัดการตลอดจนจำเป็นต้องใช้สาธารณูปโภคที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะระยะเริ่มรับนักศึกษารุ่นแรกภายใต้งบประมาณของคณะศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีจำกัด อีกทั้งยังอาจมีจุดอ่อนในด้านการสร้างภาพลักษณ์ของหลักสูตรเพื่อให้เป็นที่รู้จัก

3) คณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีโอกาสการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) จากสถาบันการศึกษาอื่นที่สอนในหลักสูตรใกล้เคียงกันจากการจัดการเรียนการสอน

ระดับบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวแห่งเดียวในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อันจะนำไปสู่โอกาสในการได้รับความสนับสนุนทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล บุคลากร การวิจัย ฯลฯ จากหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนคนในท้องถิ่น นอกจากนี้รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องอีกทั้งยังช่วยสร้างโอกาสยกระดับศักยภาพและโอกาสในการทำงานสาขาการท่องเที่ยวภายหลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558

4) คณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีอุปสรรคในด้านขาดความเข้มแข็งในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นในประเทศ

ข้อมูลที่ได้จะพิจารณาร่วมกับแนวคิดที่มี และสามารถเสนอเค้าโครงหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังนี้

1) ปรัชญาของหลักสูตร

ควรเน้นการพัฒนานวัตกรรมและบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยให้มีความสอดคล้องกับในบริบททางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยีของประเทศและภูมิภาคเพื่อลดผลกระทบทางลบจากการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวทั้งเชิงคุณค่าและมูลค่าเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและอาเซียน

2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ควรพัฒนานวัตกรรมทางการท่องเที่ยวอย่างที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม มีทักษะในการวิจัย สามารถนำนวัตกรรมการท่องเที่ยวจากผลการวิจัยไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้วิจารณ์อย่างเหมาะสมเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ บนฐานความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในระดับสูง ตลอดจนบูรณาการองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวกับการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีศักยภาพสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

3) ชื่อปริญญาของหลักสูตร

ควรจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท

4) ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตร

ควรใช้ชื่อสาขาวิชาในหลักสูตรว่า “นวัตกรรมการท่องเที่ยว” เพื่อให้มีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5) เนื้อหาในหลักสูตร

ควรจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยว รายวิชาด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการท่องเที่ยว รายวิชาด้านการวางแผนเพื่อพัฒนานวัตกรรมการท่องเที่ยว รายวิชาด้านการจัดประชุมและนิทรรศการ รายวิชาด้านการจัดการโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว รายวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยวและรายวิชาวิจัยด้านนวัตกรรมการท่องเที่ยว

6) งานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา

ควรถูกกำหนดรูปแบบให้มีงานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษาในรูปแบบแผน ก และแผน ข โดยที่แผน ก กำหนดให้ผู้เรียนต้องทำวิทยานิพนธ์เพื่อสำเร็จการศึกษา และแผน ข กำหนดให้ผู้เรียนต้องทำรายงานการค้นคว้าอิสระเพื่อสำเร็จการศึกษา

7) หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

เห็นสมควรให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรที่ 36 หน่วยกิตเพื่อมิให้จำนวนวิชามากเกินไป

8) การจัดการเรียนการสอน

ควรถูกจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00-น. ถึง 16.30 น.

9) การประเมินผล

ควรถูกดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.

2550

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนวทางการการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังนี้

5.2.1 กลุ่มเป้าหมายข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยว

จากข้อมูลที่ปรากฏในแบบสอบถาม จะพบว่ากลุ่มเป้าหมายข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการ (ร้อยละ 65.0) รองลงมาคือผู้บริหารหน่วยงาน (ร้อยละ 20.0) และระดับอาวุโสหรือชำนาญงาน (ร้อยละ 11.3) อีกทั้งมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี เป็นส่วนใหญ่ (45.0) และอยู่ในกลุ่มรายได้น้อยคือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 40.0) ขณะที่เหตุผลของการศึกษาต่อก็คือความต้องการเพิ่มพูนความรู้ (ร้อยละ 73.8) ความต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น (ร้อยละ 43.8)

ในส่วนตัวคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษาซึ่งไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาคูงานที่สามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 56.3) และ 25,000 - 30,000 บาท (ร้อยละ 35.0) โดยประสงค์ให้มีทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน (4.60) ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาคูงาน (4.55) ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ (4.50) และทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ (4.44) และเมื่อสำเร็จการศึกษาประสงค์จะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง (4.76) และนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (4.54)

ข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นอย่างสอดคล้องกันว่ากลุ่มเป้าหมายที่สนใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษากล่าวคือ สำหรับกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจทางการท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งระดับปฏิบัติการที่มีรายได้น้อยแต่ประสงค์จะศึกษาต่อเพื่อเพิ่มความรู้ของตนเองและยกระดับคุณวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น ขณะที่เนื่องจากมีรายได้น้อยจึงประสงค์จะได้รับทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาโดยเฉพาะค่าเล่าเรียนเป็นจำนวนมาก โดยนัยนี้เชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายที่เกิดขึ้นจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมหาแหล่งทุนการศึกษา ทั้งจากหลักสูตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย

อุบลราชธานี ตลอดจนหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านนี้แก่กลุ่มเป้าหมายหลัก ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น ตามข้อเสนอแนะของกลุ่มเป้าหมายนี้คือทุนเรียนฟรีปริญญาโทและปริญญาเอก สำหรับบุคคลที่มีงานดีเด่นในแต่ละหน่วยงาน เป็นต้น

ขณะเดียวกัน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเริ่มเข้ามาทำงานในหน่วยงาน แต่ประสงค์ศึกษาต่อเพื่อพัฒนางานประจำของตนเอง ดังนั้นการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ควรนำเสนอหลักสูตรที่สร้างความเข้าใจต่อผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานของกลุ่มเป้าหมายให้เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ อันจะนำไปสู่การเพิ่มโอกาสการอนุญาตให้บุคลากรระดับปฏิบัติการสามารถศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสเข้าศึกษาเพิ่มขึ้น โดยควรขยายโอกาสและ/หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน เช่น การจัดสอนในจังหวัดต่างๆ ตลอดจนการใช้เวลาจัดการเรียนการสอนในวันหยุดราชการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่กลุ่มเป้าหมายต้องการให้มีศูนย์การศึกษาที่จังหวัดกรุงเทพมหานครและเน้นการสอนสำหรับผู้ใหญ่โดยใช้เวลาเรียนเสาร์-อาทิตย์ เป็นต้น

5.2.2 กลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่ากลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรระดับปฏิบัติการ (ร้อยละ 55.0) รองลงมา คือ เจ้าของกิจการ (ร้อยละ 33.8) และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ ต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 45.0) ทั้งนี้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 31.3) และระหว่าง 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 23.8) ตามลำดับ ขณะที่เหตุผลหลักของการศึกษาต่อคือเพิ่มพูนความรู้ (ร้อยละ 62.5)

ในส่วนตัวคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษาซึ่งไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาฐานที่สามารถชำระได้ คือ ต่ำกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 52.5) และ 25,000 - 30,000 บาท (ร้อยละ 53.0) โดยประสงค์จะได้รับสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ (4.41) รองลงมาคือทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาฐาน (4.35) และเมื่อสำเร็จการศึกษาประสงค์จะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง (4.51) นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (4.49) และนำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (4.42)

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแม้ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการจะไม่มี ความแตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กล่าวคือส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งระดับปฏิบัติการที่มีรายได้น้อยแต่ประสงค์จะศึกษาต่อเพื่อเพิ่มความรู้ของตนเองและยกระดับคุณวุฒิ การศึกษาให้สูงขึ้น มีรายได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ และมีความต้องการภายหลังสำเร็จการศึกษาลักษณะคล้ายกัน หากแต่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในประเด็นความต้องการทุนซึ่งกลุ่มเป้าหมายนี้ไม่ประสงค์จะได้รับ ทุนค่าเล่าเรียน แต่กลับประสงค์รับทุนการสอบภาษาต่างประเทศและทุนกิจกรรม/ศึกษาฐานแทน ซึ่ง อาจแสดงให้เห็นมุมมองของกลุ่มเป้าหมายนี้ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ภายหลังสำเร็จการศึกษาต่อการ ประกอบอาชีพในระดับนานาชาติโดยเฉพาะประชุมเศรษฐกิจอาเซียน ตลอดจนกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อ เสริมการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของกลุ่มที่ระบุให้ควรเพิ่มการ ทดลองทำงานจริงและวัดผลผลการศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษานั้นเอง ดังนั้นการสร้างเครือข่ายต่อ

กลุ่มเป้าหมายนี้จึงควรนำเสนอในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา ตลอดจนกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยจัดเตรียมหาแหล่งทุนอุดหนุน ทั้งจากหลักสูตร คณะศิลปศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความมั่นใจว่ามีการสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว

5.2.3 กลุ่มเป้าหมายศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่ากลุ่มเป้าหมายศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีปัจจุบันประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน (ร้อยละ 38.8) ใกล้เคียงกับการเป็นข้าราชการ / พนักงานของรัฐ (ร้อยละ 31.3) และไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 18.8) โดยผู้ที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นปีนบุคลากรระดับปฏิบัติการ (ร้อยละ 62.5) ที่มีมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 63.8) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 33.8) ใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 30.0) ขณะที่เหตุผลหลักของการศึกษาต่อคือต้องการเพิ่มพูนความรู้ (ร้อยละ 80.0) ซึ่งใกล้เคียงกับความต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น (ร้อยละ 71.3)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษาซึ่งไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงานที่สามารถชำระได้อยู่ระหว่าง 25,000 - 30,000 บาท (ร้อยละ 43.8) รองลงมาคือต่ำกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 35.0) ทั้งนี้ประสงค์จะได้รับทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน (4.53) รองลงมาประสงค์จะได้รับทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน (4.47) และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะนำความรู้ไปพัฒนางานประจำของตนเอง (4.55) นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (4.49) และนำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (4.48)

ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายนี้ มีความน่าสนใจกล่าวคือมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันระหว่างผู้ประกอบการอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ ซึ่งแม้จะมีประสบการณ์การทำงานค่อนข้างน้อยคือต่ำกว่า 5 ปี แต่มีรายได้อยู่ในระดับดี (10,001 - 15,000 บาท) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายศิษย์เก่าเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างมีศักยภาพในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสอดคล้องกับความเห็นต่อค่าใช้จ่ายต่อการศึกษาที่อยู่ระหว่าง 25,000 - 30,000 บาท ขณะที่ความต้องการทุนสนับสนุนด้านการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงานยังคงเป็นอันดับต้นของความเห็นเช่นเดิม อย่างไรก็ตามก็อาจมีข้อสังเกตได้ว่าความเห็นของศิษย์เก่าดังกล่าวอาจหมายถึงความเป็นศิษย์เก่าที่มีความคุ้นเคยและความเข้าใจระบบการศึกษาตลอดจนค่าใช้จ่ายในการศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นอย่างดีนั่นเอง

โดยนัยนี้ การเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายศิษย์เก่า จึงควรใช้การนำเสนอในลักษณะของเครือข่ายศิษย์เก่าหรือศิษย์เก่าสัมพันธ์ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับความรู้ที่รักสถาบันเป็นต้นทุนอยู่แล้ว ดังนั้นหากมีการอธิบายเพิ่มเติมว่าหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหาเป็นอย่างไร มีกิจกรรมใดบ้างหรือจบไปแล้วสามารถประกอบอาชีพให้ก้าวหน้าได้อย่างไร (ดังที่ปรากฏในข้อเสนอแนะ) ซึ่งอาจเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการพัฒนาเครือข่ายของกลุ่มเป้าหมายนี้ต่อไปได้ในอนาคต

5.2.4 กลุ่มเป้าหมายนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อมูลจากแบบสอบถามนักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อาจเป็นภาพจำลองที่ทำให้ทราบความคิดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นอีกกลุ่มเป้าหมายหนึ่งของการศึกษาต่อหลักสูตร

บัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว โดยพบว่านักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 57.5) รองลงมาคือ 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 41.3) ทั้งนี้มีเหตุผลหลักในการศึกษาต่อคือต้องการเพิ่มพูนความรู้ (ร้อยละ 81.3) ขณะที่จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษาไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาภาษาที่กลุ่มเป้าหมายสามารถชำระได้อยู่ที่ต่ำกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 57.5) รองลงมา คือ 25,000 - 30,000 บาท (ร้อยละ 38.8) ทั้งนี้ต้องการทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียนมากที่สุด (4.60) รองลงมาได้แก่ความต้องการทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ (4.56) และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะนำความรู้ไปพัฒนางานประจำของตนเอง (4.77) นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (4.66) และนำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (4.61)

จากข้อมูลพบว่ากลุ่มเป้าหมายนี้แม้มีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเนื่องจากต้องการเพิ่มพูนความรู้ โดยมีค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงจนเกินไปนักหรืออาจมีทุนสนับสนุนค่าเล่าเรียนและทุนการสอบภาษาอังกฤษ โดยนัยนี้ปัญหาเรื่องทุนการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายนี้จึงอาจเป็นปัญหาหลักที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมายข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตามในส่วนกลุ่มเป้าหมายนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีประเด็นน่าสนใจในด้านความสนใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการพัฒนาภาษาต่างประเทศ อันสอดคล้องกับจุดแข็งและโอกาสของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนต่อการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ในอนาคต ดังนั้นการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายนี้จึงอาจมีใช้เพียงการนำเสนอมิติของค่าใช้จ่ายและทุนการศึกษา หากแต่การนำเสนอโอกาสของผู้เรียนต่อการทำงานหรือศึกษาต่อต่างประเทศในอนาคตจึงน่าจะเป็นส่วนเสริมได้อย่างดี

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตร

1) การจัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีใช้เพียงการคิดคำนึงแต่ “ลูกค้า” หรือผู้เรียนอันเป็นแนวคิดทุนนิยม เพียงอย่างเดียว ดังที่จะเห็นได้จากหลายสถาบันการศึกษานิยมจัดทำแบบสำรวจผู้เรียนเท่านั้น หากแต่ยังมีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประเด็นอื่นๆ ในการพัฒนาหลักสูตรด้วย อาทิ ความพร้อมของผู้สอนทั้งด้านองค์ความรู้ ผลงานวิจัย ชื่อเสียงและการยอมรับ ตลอดจนเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมทั้งท้องถิ่น และสากล

2) ในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เรามักจะพบว่าเป็นหลักสูตรซึ่งเน้นหนักด้านการบริหารธุรกิจ แต่มีจำนวนน้อยที่ให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่สามารถบูรณาการศาสตร์สาขาต่างๆ เพื่อนำองค์ความรู้มาสร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยวทั้งในรูปของผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการทางการท่องเที่ยวอย่างรอบด้าน โดยนัยนี้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจึงควรเป็นสถาบันที่บุกเบิกการบูรณาการดังกล่าว มีใช้เพียงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย หากแต่ยังหมายถึงทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต

3) ความคิดสร้างสรรค์นับเป็นสิ่งจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยนับนี้จึงไม่มีความจำเป็นใดที่จะต้องลอกเลียนแบบหลักสูตรบัณฑิตศึกษาจากหน่วยงานอื่น แม้จะมีชื่อใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นหลักประกันว่าการเริ่มต้นสร้างสรรค์ตั้งแต่ตัวหลักสูตร จะสามารถพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ได้ในอนาคต

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาที่มีข้อจำกัดในส่วนการตอบแบบสอบถาม เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน เช่นไม่สามารถติดตามศิษย์เก่าได้ ศิษย์เก่าเปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือศิษย์ปัจจุบันที่สำเร็จการศึกษาออกไปโดยยังไม่ได้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้หากมีการวิจัยลักษณะนี้ในครั้งต่อไปควรมีการปรับปรุงวิธีการแจกแบบสอบถาม

2) งานวิจัยนี้มีข้อมูลเชิงคุณภาพเพียงข้อมูลจากกลุ่มข้าราชการ ซึ่งควรมีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลายมากกว่านี้ เช่น ข้อมูลของผู้ที่กำลังศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาการท่องเที่ยวจากสถาบันอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปรากฏการณ์ที่น่าสนใจต่อการพัฒนาหลักสูตรของคณะศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีต่อไป

3) งานวิจัยนี้นับเป็นงานวิจัยชิ้นแรกของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีการทำวิจัยเพื่อการจัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ดังนั้นหากจะมีการต่อยอดการวิจัยในครั้งนี้ สิ่งที่จะควรเกิดขึ้นก็คือทุกหลักสูตรควรทำวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรที่จะเกิดขึ้นตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น มีมาตรฐานสากล และลดขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรลง เนื่องจากผลจากการวิจัยควรได้รับการยอมรับมากกว่าบุคคลเพียงไม่กี่คน

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

- คตศิลป์ ออกอุ่น . 2554 . ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี . สัมภาษณ์วันที่ 2 มิถุนายน 2554.
- นิมิตร สิทธิไตรย์ . 2554. ประธานหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานีและเจ้าของบริษัทสหการเดินรถอุบล
จำกัด. สัมภาษณ์วันที่ 2 มิถุนายน 2554.
- ยุพา ปานรอด . 2554 . ผู้อำนวยการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี. สัมภาษณ์
วันที่ 2 มิถุนายน 2554.
- ศิริรัตน์ เมือกโพธิ์ทอง .2554. รองประธานหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานีและผู้จัดการโรงแรมอุบลบุรี
สปอร์ต. สัมภาษณ์วันที่ 2 มิถุนายน 2554.
- สิริกัญญา ทิริยะกิจไพบูลย์ . 2554 . รองประธานหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานีและเจ้าของบริษัทอุบล
สุรชัยทัวร์ จำกัด . สัมภาษณ์วันที่ 2 มิถุนายน 2554.

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2553. จำนวนนักท่องเที่ยว. <<http://www.mots.go.th>>. 17 มิถุนายน 2554.
- ณัฏชญา ประดับทอง. 2552. ระบบการจัดการหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษาสำนักบริหารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษาวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2546. การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญยสฤกษ์ อเนกสุข และคณะ . 2555 รายงานการศึกษาความเป็นไปได้เพื่อบูรณาการหลักสูตรการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์และการจัดการการโรงแรม คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี . อุบลราชธานี: คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- บุญยสฤกษ์ อเนกสุข และพัชรี ธาณี. 2549. รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินและติดตามผลหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2544. อุบลราชธานี. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ประสิทธิ์ สายสินธุ์. 2552. การศึกษาคำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร เขต 3. ศรีนคร: วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีนคร.
- พิชัย ทองดีเลิศ. 2554. การพัฒนาหลักสูตรร่วมระดับบัณฑิตศึกษาสาขาส่งเสริมการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาสกร เรืองรอง มนต์ชัย เทียนทอง และจรรย์ แสนราช. 2550. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) และติดตามการใช้งาน. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 45 วันที่ 30 มกราคม – 2 กุมภาพันธ์ 2550 หน้า 57-64.
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี . 2555. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550. : อุบลราชธานี . เอกสารอัดสำเนา.
- วนิดา วงษ์นิล. 2546. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงใต้. วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรลักษณ์ เศรษฐเสถียร. 2545. การวิเคราะห์ผลการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชัย ดิสสระ . 2535 . การพัฒนาหลักสูตรและการสอน . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สังัด อุทรานันท์. 2532. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.

- สายสิน เสวกวรรณ. 2547. การประเมินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหาร การศึกษาของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. กำแพงเพชร:สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. 2547.ประมวลชื่อหลักสูตร สาขาวิชา และปริญญาของ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา . กรุงเทพฯ : โอเคียสแควร์.
- สุมาลี เพชรศิริ และคณะ. 2554. การประเมินคุณภาพบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพ ครูของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร. สมุทรสาคร: คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร.
- สุมิตร สุวรรณ, นท.. 2548. การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ. วารสารวิชาการนายเรือ อากาศ. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือนกันยายน 2548.
- หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี. 2554 . <<http://www.ubonchamber.org>> . [20 มิถุนายน 2554.]
- แหล่งท่องเที่ยว. 2554. แผนที่ประเทศไทย <<http://www.udtop.com>>. [20 มิถุนายน 2554.]
- Nunnally, J.. 1978. Psychometric theory. 2nd edition. New York: McGraw -Hill
- Saylor, J.G. and Alexander, W.M.. 1974. Planning Curriculum For Schools. New York : Holt , Rinehart and Wiston
- Tyler, Ralph w.. 1969. Basics Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press.
- Yamane, Taro. 1967. Statistics: An Introductory Analysis. 2nd edition. New York: Harper & Row.

ภาคผนวก
ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข และคณะผู้วิจัย โอนามหลักสูตรการท่องเที่ยว สาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังศึกษาถึง “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี” จึงขอความร่วมมือจากท่านในการแสดงความเห็นดังกล่าวตามความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข)

• คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 3 ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือตาราง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ () 1) ชาย

() 2) หญิง

2. อายุ

() 1) ต่ำกว่า 20 ปี

() 2) 20-30 ปี

() 3) 31-40 ปี

() 4) 41-50 ปี

() 5) 51-60 ปี

() 6) 61 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

() 1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

() 2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)

() 3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)

() 4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)

() 5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)

() 6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)

() 7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)

() 8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์

() 9) สาขาวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

() 1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน

() 2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ

() 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() 4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() 5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ(ข้ามไปทำข้อ 7)

() 6) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. สถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน
- () 1) เจ้าของกิจการ () 2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน
 () 3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน () 4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ
6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน
- () 1) ต่ำกว่า 5 ปี () 2) 5-10 ปี () 3) 11-15 ปี () 4) 16 ปี ขึ้นไป
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- () 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2) 5,000-10,000 บาท
 () 3) 10,001-15,000 บาท () 4) 15,001-20,000 บาท
 () 5) 20,001-25,000 บาท () 6) 25,001 บาทขึ้นไป
8. เหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้ () 2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น
 () 3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา () 4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง
 () 5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้ () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

1. ท่านต้องการศึกษาในระดับใด
- () 1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) () 2) ปริญญาโท
 () 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (สูงกว่าปริญญาโทแต่ต่ำกว่าปริญญาเอก) () 4) ปริญญาเอก
 () 5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. ท่านต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย
- () 1) ภาษาไทยเท่านั้น () 2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น
 () 3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)
3. ท่านอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว () 2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก
 () 3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ () 4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร
 () 5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว () 6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
 () 7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว () 8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม
 () 9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว () 10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว
 () 11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ () 12) อื่นๆ (โปรดระบุ)
4. รูปแบบการจัดการศึกษาที่ท่านต้องการ
- () 1) แบบทำวิทยานิพนธ์ () 2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ
 () 3) แบบมีวิชาสัมมนา () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)
5. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร
- () 1) 2 ปีครึ่ง () 2) 3 ปี () 3) 4 ปีขึ้นไป () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)
6. วันที่ท่านสะดวกในการศึกษามากที่สุด
- () 1) จันทร์-ศุกร์ () 2) เสาร์ - อาทิตย์ () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. ช่วงเวลาที่ท่านสะดวกในการศึกษา
- () 1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) () 2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)

8. ภาคการศึกษาที่ท่านสะดวกในการศึกษา

- () 1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)
 () 2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)
 () 3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)

9. จำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม

- () 1) น้อยกว่า 20 คน () 2) 20-30 คน () 3) 31 คนขึ้นไป

10. ท่านคิดว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบใด

- () 1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา () 2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค
 () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาคุณงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้

- () 1) ต่ำกว่า 25,000 บาท () 2) 25,000 - 30,000 บาท
 () 3) 30,001 - 35,000 บาท () 4) 35,001 - 40,000 บาท
 () 5) 40,001 บาท ขึ้นไป () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง

- 5 หมายถึง ความต้องการในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ความต้องการในระดับมาก
 3 หมายถึง ความต้องการในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อย
 1 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
ไอ การบริการช่วยเหลือ						
1.1	หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)					
1.2	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)					
1.3	ธุรกิจเอกชน					
1.4	องค์กรพัฒนาเอกชน					
1.5	หน่วยงานภาคประชาชน					
ไอ การด้านทุนการศึกษา						
2.1	ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน					
2.2	ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาคุณงาน					
2.3	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ					
2.4	ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ					
ไอ การด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน						
3.1	จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี					
3.2	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี					
3.3	จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร					
3.4	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)					

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
4.1	มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน					
4.2	มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ					
4.3	มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา					
4.4	มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ					
4.5	มีประกันชีวิตนักศึกษา					
4.6	มีทัศนศึกษาคุณภาพในประเทศ					
4.7	มีทัศนศึกษาคุณภาพต่างประเทศ					
4.8	มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
4.9	มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
4.10	มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
5.1	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ					
5.2	อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
5.3	อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป					
5.4	อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ					
5.5	จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
6.1	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง					
6.2	นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
6.3	นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ					
6.4	นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่					
6.5	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

😊 ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ 😊

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤงฆ์ อเนกสุข และคณะผู้วิจัย ในนามหลักสูตรการท่องเที่ยว สาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังศึกษาถึง “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี” จึงขอความร่วมมือจากท่านในการแสดงความเห็นดังกล่าวตามความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤงฆ์ อเนกสุข)

● คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 3 ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือตาราง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ () 1) ชาย

() 2) หญิง

2. อายุ

() 1) ต่ำกว่า 20 ปี

() 2) 20-30 ปี

() 3) 31-40 ปี

() 4) 41-50 ปี

() 5) 51-60 ปี

() 6) 61 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี

() 1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

() 2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)

() 3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)

() 4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)

() 5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)

() 6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาสังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)

() 7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)

() 8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์

() 9) สาขาวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

() 1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน

() 2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ

() 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() 4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() 5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ(ข้ามไปทำข้อ 7)

() 6) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. สถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน

- () 1) เจ้าของกิจการ () 2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน
 () 3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน () 4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ

6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน

- () 1) ต่ำกว่า 5 ปี () 2) 5-10 ปี () 3) 11-15 ปี () 4) 16 ปี ขึ้นไป

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2) 5,000-10,000 บาท
 () 3) 10,001-15,000 บาท () 4) 15,001-20,000 บาท
 () 5) 20,001-25,000 บาท () 6) 25,001 บาทขึ้นไป

8. เหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1) ต้องการเพิ่มทุนความรู้ () 2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น
 () 3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา () 4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง
 () 5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้ () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

1. ท่านต้องการศึกษาในระดับใด

- () 1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) () 2) ปริญญาโท
 () 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (สูงกว่าปริญญาโทแต่ต่ำกว่าปริญญาเอก) () 4) ปริญญาเอก
 () 5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาใด

- () 1) ภาษาไทยเท่านั้น () 2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น
 () 3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ท่านอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว () 2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก
 () 3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ () 4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร
 () 5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว () 6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
 () 7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว () 8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม
 () 9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว () 10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว
 () 11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ () 12) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. รูปแบบการจัดการศึกษาที่ท่านต้องการ

- () 1) แบบทำวิทยานิพนธ์ () 2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ
 () 3) แบบมีวิชาสัมมนา () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

- () 1) 2 ปีครึ่ง () 2) 3 ปี () 3) 4 ปีขึ้นไป () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. วันที่ท่านสะดวกในการศึกษามากที่สุด

- () 1) จันทร์-ศุกร์ () 2) เสาร์ - อาทิตย์ () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ช่วงเวลาที่ท่านสะดวกในการศึกษา

- () 1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) () 2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)

8. ภาคการศึกษาที่ท่านสะดวกในการศึกษา

- () 1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)
 () 2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และ ตุลาคม-มกราคม)
 () 3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)

9. จำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม

- () 1) น้อยกว่า 20 คน () 2) 20-30 คน () 3) 31 คนขึ้นไป

10. ท่านคิดว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบใด

- () 1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา () 2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค
 () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาคูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้

- () 1) ต่ำกว่า 25,000 บาท () 2) 25,000 - 30,000 บาท
 () 3) 30,001 - 35,000 บาท () 4) 35,001 - 40,000 บาท
 () 5) 40,001 บาท ขึ้นไป () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง

- 5 หมายถึง ความต้องการในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ความต้องการในระดับมาก
 3 หมายถึง ความต้องการในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อย
 1 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.1	หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)					
1.2	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)					
1.3	ธุรกิจเอกชน					
1.4	องค์กรพัฒนาเอกชน					
1.5	หน่วยงานภาคประชาชน					
2.1	ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน					
2.2	ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาคูงาน					
2.3	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ					
2.4	ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ					
3.1	จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี					
3.2	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี					
3.3	จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร					
3.4	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)					

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
4.1	มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน					
4.2	มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ					
4.3	มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา					
4.4	มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ					
4.5	มีประกันชีวิตนักศึกษา					
4.6	มีทัศนศึกษาคุณภาพในประเทศ					
4.7	มีทัศนศึกษาคุณภาพต่างประเทศ					
4.8	มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
4.9	มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
4.10	มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
5.1	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ					
5.2	อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
5.3	อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป					
5.4	อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ					
5.5	จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
6.1	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง					
6.2	นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
6.3	นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ					
6.4	นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่					
6.5	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

☺ ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ ☺

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข และคณะผู้วิจัย ในนามหลักสูตรการท่องเที่ยว สาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังศึกษาถึง “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี” จึงขอความร่วมมือจากท่านในการแสดงความเห็นดังกล่าว ตามความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข)

● คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 3 ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือตาราง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ () 1) ชาย () 2) หญิง

2. อายุ

() 1) ต่ำกว่า 20 ปี () 2) 20-30 ปี () 3) 31-40 ปี

() 4) 41-50 ปี () 5) 51-60 ปี () 6) 61 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

- () 1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง
- () 2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)
- () 3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)
- () 4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)
- () 5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)
- () 6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาลังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)
- () 7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)
- () 8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์
- () 9) สาขาวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

() 1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน () 2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ

() 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ () 4) คำขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() 5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ(ข้ามไปทำข้อ 7) () 6) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. สถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน

- () 1) เจ้าของกิจการ () 2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน
 () 3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน () 4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ

6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน

- () 1) ต่ำกว่า 5 ปี () 2) 5-10 ปี () 3) 11-15 ปี () 4) 16 ปี ขึ้นไป

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2) 5,000-10,000 บาท
 () 3) 10,001-15,000 บาท () 4) 15,001-20,000 บาท
 () 5) 20,001-25,000 บาท () 6) 25,001 บาทขึ้นไป

6. เหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้ () 2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น
 () 3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา () 4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง
 () 5) ต้องการหาวิจัยในค่านนี้ () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

1. ท่านต้องการศึกษาในระดับใด

- () 1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) () 2) ปริญญาโท
 () 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (สูงกว่าปริญญาโทแต่ต่ำกว่าปริญญาเอก) () 4) ปริญญาเอก
 () 5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ท่านต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาใด

- () 1) ภาษาไทยเท่านั้น () 2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น
 () 3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ท่านอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว () 2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก
 () 3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ () 4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร
 () 5) กลุ่มวิชาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว () 6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
 () 7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว () 8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม
 () 9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว () 10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว
 () 11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ () 12) อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. รูปแบบการจัดการศึกษาที่ท่านต้องการ

- () 1) แบบทำวิทยานิพนธ์ () 2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ
 () 3) แบบมีวิชาสัมมนา () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

- () 1) 2 ปีครึ่ง () 2) 3 ปี () 3) 4 ปีขึ้นไป () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. วันที่ท่านสะดวกในการศึกษามากที่สุด

- () 1) จันทร์-ศุกร์ () 2) เสาร์ - อาทิตย์ () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. ช่วงเวลาที่ท่านสะดวกในการศึกษา

- () 1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) () 2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)

8. ภาคการศึกษาที่ท่านสะดวกในการศึกษา
 () 1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)
 () 2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)
 () 3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)
9. จำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม
 () 1) น้อยกว่า 20 คน () 2) 20-30 คน () 3) 31 คนขึ้นไป
10. ท่านคิดว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบใด
 () 1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา () 2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค
 () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)
11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาสูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้
 () 1) ต่ำกว่า 25,000 บาท () 2) 25,000 - 30,000 บาท
 () 3) 30,001 - 35,000 บาท () 4) 35,001 - 40,000 บาท
 () 5) 40,0001 บาท ขึ้นไป () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง

- 5 หมายถึง ความต้องการในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ความต้องการในระดับมาก
 3 หมายถึง ความต้องการในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อย
 1 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.1	หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)					
1.2	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)					
1.3	ธุรกิจเอกชน					
1.4	องค์กรพัฒนาเอกชน					
1.5	หน่วยงานภาคประชาชน					
2.1	ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน					
2.2	ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาสูงาน					
2.3	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ					
2.4	ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ					
3.1	จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี					
3.2	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี					
3.3	จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร					
3.4	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)					

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
ความต้องการ						
4.1	มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน					
4.2	มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ					
4.3	มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา					
4.4	มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ					
4.5	มีประกันชีวิตนักศึกษา					
4.6	มีทัศนศึกษาคุณภาพในประเทศ					
4.7	มีทัศนศึกษาคุณภาพต่างประเทศ					
4.8	มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
4.9	มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
4.10	มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
ความต้องการ						
5.1	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ					
5.2	อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
5.3	อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป					
5.4	อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ					
5.5	จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
ความต้องการ						
6.1	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง					
6.2	นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
6.3	นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ					
6.4	นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่					
6.5	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

😊 ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ 😊

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข และคณะผู้วิจัย ในนามหลักสูตรการท่องเที่ยว สาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังศึกษาถึง “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี” จึงขอความร่วมมือจากท่านในการแสดงความเห็นดังกล่าวตามความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข)

● คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 3 ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือตาราง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ () 1) ชาย

() 2) หญิง

2. อายุ

() 1) ต่ำกว่า 20 ปี

() 2) 20-30 ปี

() 3) 31-40 ปี

() 4) 41-50 ปี

() 5) 51-60 ปี

() 6) 61 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

() 1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

() 2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ พลังงานทดแทน)

() 3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)

() 4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)

() 5) สาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)

() 6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาศาสตร์ บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)

() 7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)

() 8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์

() 9) สาขาวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

() 1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน

() 2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ

() 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() 4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() 5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ(ข้ามไปทำข้อ 7)

() 6) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. สถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน
- () 1) เจ้าของกิจการ () 2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน
 () 3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน () 4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ
6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน
- () 1) ต่ำกว่า 5 ปี () 2) 5-10 ปี () 3) 11-15 ปี () 4) 16 ปี ขึ้นไป
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- () 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2) 5,000-10,000 บาท
 () 3) 10,001-15,000 บาท () 4) 15,001-20,000 บาท
 () 5) 20,001-25,000 บาท () 6) 25,001 บาทขึ้นไป
8. เหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้ () 2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น
 () 3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา () 4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง
 () 5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้ () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

1. ท่านต้องการศึกษาในระดับใด
- () 1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) () 2) ปริญญาโท
 () 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (สูงกว่าปริญญาโทแต่ต่ำกว่าปริญญาเอก) () 4) ปริญญาเอก
 () 5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. ท่านต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาใด
- () 1) ภาษาไทยเท่านั้น () 2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น
 () 3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)
3. ท่านอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว () 2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก
 () 3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ () 4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร
 () 5) กลุ่มวิชาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว () 6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
 () 7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว () 8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม
 () 9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว () 10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว
 () 11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ () 12) อื่นๆ (โปรดระบุ)
4. รูปแบบการจัดการศึกษาที่ท่านต้องการ
- () 1) แบบทำวิทยานิพนธ์ () 2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ
 () 3) แบบมีวิชาสัมมนา () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)
5. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร
- () 1) 2 ปีครึ่ง () 2) 3 ปี () 3) 4 ปีขึ้นไป () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)
6. วันที่ท่านสะดวกในการศึกษามากที่สุด
- () 1) จันทร์-ศุกร์ () 2) เสาร์ - อาทิตย์ () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. ช่วงเวลาที่ท่านสะดวกในการศึกษา
- () 1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) () 2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)

8. ภาคการศึกษาที่ท่านสะดวกในการศึกษา

- () 1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และ พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)
 () 2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และ ตุลาคม-มกราคม)
 () 3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)

9. จำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม

- () 1) น้อยกว่า 20 คน () 2) 20-30 คน () 3) 31 คนขึ้นไป

10. ท่านคิดว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบใด

- () 1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา () 2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค
 () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้

- () 1) ต่ำกว่า 25,000 บาท () 2) 25,000 - 30,000 บาท
 () 3) 30,001 - 35,000 บาท () 4) 35,001 - 40,000 บาท
 () 5) 40,000 บาท ขึ้นไป () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง

- 5 หมายถึง ความต้องการในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ความต้องการในระดับมาก
 3 หมายถึง ความต้องการในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อย
 1 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.1	หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)					
1.2	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)					
1.3	ธุรกิจเอกชน					
1.4	องค์กรพัฒนาเอกชน					
1.5	หน่วยงานภาคประชาชน					
2.1	ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน					
2.2	ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน					
2.3	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ					
2.4	ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ					
3.1	จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี					
3.2	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี					
3.3	จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร					
3.4	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)					

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
4.1	มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน					
4.2	มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ					
4.3	มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา					
4.4	มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ					
4.5	มีประกันชีวิตนักศึกษา					
4.6	มีทัศนศึกษาคุณภาพในประเทศ					
4.7	มีทัศนศึกษาคุณภาพต่างประเทศ					
4.8	มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
4.9	มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
4.10	มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
5.1	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ					
5.2	อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
5.3	อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป					
5.4	อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ					
5.5	จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
6.1	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง					
6.2	นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
6.3	นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ					
6.4	นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่					
6.5	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

😊 ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ 😊

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข และคณะผู้วิจัย ในนามหลักสูตรการท่องเที่ยว สาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังศึกษาถึง “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี” จึงขอความร่วมมือจากท่านในการแสดงความเห็นดังกล่าวตามความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยสฤกษ์ อเนกสุข)

● คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 3 ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือตาราง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ () 1) ชาย

() 2) หญิง

2. อายุ

() 1) ต่ำกว่า 20 ปี

() 2) 20-30 ปี

() 3) 31-40 ปี

() 4) 41-50 ปี

() 5) 51-60 ปี

() 6) 61 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

() 1) สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

() 2) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ พลังงานทดแทน)

() 3) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (เช่น สาธารณสุขศาสตร์ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์)

() 4) สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์)

() 5) สาขาวิชามนุษยศาสตร์ (เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส)

() 6) สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ (เช่น พัฒนาลังคม บริหารธุรกิจ ประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์)

() 7) สาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ (เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ทัศนศิลป์)

() 8) สาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์

() 9) สาขาวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

() 1) พนักงานบริษัท / ลูกจ้างเอกชน

() 2) ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ

() 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() 4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() 5) ไม่ได้ประกอบอาชีพ(ข้ามไปทำข้อ 7)

() 6) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. สถานภาพที่ประกอบอาชีพในปัจจุบัน

- () 1) เจ้าของกิจการ () 2) ผู้บริหารหน่วยงานรัฐหรือเอกชน
() 3) บุคลากรระดับอาวุโส/ชำนาญงาน () 4) บุคลากรระดับปฏิบัติการ

6. ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพปัจจุบัน

- () 1) ต่ำกว่า 5 ปี () 2) 5-10 ปี () 3) 11-15 ปี () 4) 16 ปี ขึ้นไป

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2) 5,000-10,000 บาท
() 3) 10,001-15,000 บาท () 4) 15,001-20,000 บาท
() 5) 20,001-25,000 บาท () 6) 25,001 บาทขึ้นไป

8. เหตุผลที่ท่านต้องการศึกษาต่อ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1) ต้องการเพิ่มพูนความรู้ () 2) ต้องการมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงขึ้น
() 3) งานที่ทำปัจจุบันไม่ตรงกับที่จบมา () 4) ต้องการมีความรู้ในด้านนี้อย่างลึกซึ้ง
() 5) ต้องการทำวิจัยในด้านนี้ () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

1. ท่านกำลังศึกษาในระดับใด

- () 1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สูงกว่าปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโท) () 2) ปริญญาโท
() 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (สูงกว่าปริญญาโทแต่ต่ำกว่าปริญญาเอก) () 4) ปริญญาเอก
() 5) ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านต้องการให้จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาใด

- () 1) ภาษาไทยเท่านั้น () 2) ภาษาอังกฤษเท่านั้น
() 3) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ท่านอยากให้มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาใดบ้าง (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1) กลุ่มวิชาการจัดการนันทนาการในการท่องเที่ยว () 2) กลุ่มวิชาการโรงแรมและห้องพัก
() 3) กลุ่มวิชาการจัดประชุม สัมมนา และนิทรรศการ () 4) กลุ่มวิชาการจัดเลี้ยงและภัตตาคาร
() 5) กลุ่มวิชาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว () 6) กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
() 7) กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว () 8) กลุ่มวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม
() 9) กลุ่มวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว () 10) กลุ่มวิชาโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว
() 11) กลุ่มวิชาการวิจัยทางการท่องเที่ยวและบริการ () 12) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. รูปแบบการจัดการศึกษาที่ท่านต้องการ

- () 1) แบบทวิวิทยานิพนธ์ () 2) แบบทำรายงานการศึกษาอิสระ
() 3) แบบมีวิชาสัมมนา () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

- () 1) 2 ปีครึ่ง () 2) 3 ปี () 3) 4 ปีขึ้นไป () 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. วันที่ท่านสะดวกในการศึกษามากที่สุด

- () 1) จันทร์-ศุกร์ () 2) เสาร์ - อาทิตย์ () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ช่วงเวลาที่ท่านสะดวกในการศึกษา

- () 1) ในเวลาราชการ (8.30 - 16.30 น.) () 2) นอกเวลาราชการ (16.30 น. เป็นต้นไป)

8. ภาคการศึกษาที่ท่านสะดวกในการศึกษา
 () 1) ภาคปกติแบบทวิภาค (เดือนมิถุนายน-กันยายน และพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์)
 () 2) ภาคปกติแบบไตรภาค (เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม มิถุนายน-กันยายน และตุลาคม-มกราคม)
 () 3) ภาคฤดูร้อน (เดือนมีนาคม-พฤษภาคม)
9. จำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสม
 () 1) น้อยกว่า 20 คน () 2) 20-30 คน () 3) 31 คนขึ้นไป
10. ท่านคิดว่าควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบใด
 () 1) แบบเหมาจ่ายรายภาคการศึกษา () 2) แบบชำระค่าหน่วยกิตพร้อมค่าธรรมเนียมพิเศษรายภาค
 () 3) อื่นๆ (โปรดระบุ)
11. จำนวนค่าใช้จ่ายต่อภาคการศึกษา (ไม่รวมค่าเอกสารการสอนและการศึกษาดูงาน) ที่ท่านสามารถชำระได้
 () 1) ต่ำกว่า 25,000 บาท () 2) 25,000 - 30,000 บาท
 () 3) 30,001 - 35,000 บาท () 4) 35,001 - 40,000 บาท
 () 5) 40,000 บาท ขึ้นไป () 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3: ระดับความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
 คำชี้แจง

- 5 หมายถึง ความต้องการในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ความต้องการในระดับมาก
 3 หมายถึง ความต้องการในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อย
 1 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.1	หน่วยงานราชการ (เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)					
1.2	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)					
1.3	ธุรกิจเอกชน					
1.4	องค์กรพัฒนาเอกชน					
1.5	หน่วยงานภาคประชาชน					
2.1	ทุนสนับสนุน/ยกเว้นค่าเล่าเรียน					
2.2	ทุนสนับสนุนการทำกิจกรรม/ศึกษาดูงาน					
2.3	ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/รายงานการศึกษาอิสระ					
2.4	ทุนสนับสนุนการสอบภาษาต่างประเทศ					
3.1	จัดการเรียนการสอนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี					
3.2	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดที่ติดกับอุบลราชธานี					
3.3	จัดการเรียนการสอนในกรุงเทพมหานคร					
3.4	จัดการเรียนการสอนในจังหวัดใหญ่ (เช่น เชียงใหม่หรือขอนแก่น)					

ด้านที่	ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
4.1	มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกการเรียนการสอนในห้องเรียน					
4.2	มีจำนวนหนังสือและเอกสารค้นคว้าในห้องสมุดเพียงพอ					
4.3	มีระบบให้คำปรึกษา (counseling) ระหว่างศึกษา					
4.4	มีเอกสารการสอนที่มีคุณภาพ					
4.5	มีประกันชีวิตนักศึกษา					
4.6	มีทัศนศึกษาดูงานในประเทศ					
4.7	มีทัศนศึกษาดูงานต่างประเทศ					
4.8	มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
4.9	มีสวัสดิการหอพักสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
4.10	มีการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา					
5.1	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ					
5.2	อาจารย์พิเศษชาวไทยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
5.3	อาจารย์ประจำที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป					
5.4	อาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ					
5.5	จำนวนอาจารย์ประจำเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
6.1	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานประจำของตนเอง					
6.2	นำความรู้ที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
6.3	นำความรู้ที่ได้รับไปเปลี่ยนสายงานที่ทำ					
6.4	นำความรู้ที่ได้รับไปสมัครงานใหม่					
6.5	นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

😊 ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือ 😊

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ นายบุญยสฤกษ์ อเนกสุข
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อำเภอวารินชำราบ
 จังหวัดอุบลราชธานี 34190

คณะผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวพัชรี ธานี
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อำเภอวารินชำราบ
 จังหวัดอุบลราชธานี 34190

ชื่อ นายปวิรรต สมณีภ
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อำเภอวารินชำราบ
 จังหวัดอุบลราชธานี 34190

ชื่อ นายสุวภัทร ศรีจงแสง
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อำเภอวารินชำราบ
 จังหวัดอุบลราชธานี 34190

ชื่อ นางสาวนวิทา พลทม
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อำเภอวารินชำราบ
 จังหวัดอุบลราชธานี 34190